

Mi o sebi

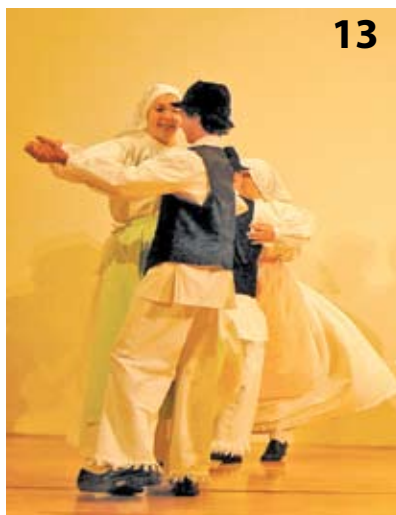
Glasilo Društva upokojencev Škofja Loka št.15 letnik V marec 2011

*Tečejo, tečejo
nitke*

Razstava 2011

13

Foto: N. Mandić Orehek

19

Foto: arhiv I. Lazendić

21

Foto: P. Jakopin - Klok

22

Foto: N. Podgoršek

Naslovnica Fotografije s klekljarske razstave, foto N. Podgoršek in Z. Ramovš

- 4 Iz naše preteklosti** Tajniki so močan steber DU
- 4** Ivanka Peternelj
- 5** Milan Omahen
- 6 Na obisku pri loškem županu**
- Razen denarja imamo vse
- 7** V spomin Andreju Franku
- 7 Prostovoljstvo je vrednota**
- Pet poklicev Mirka Urha
- 8** Na obisku pri Marici Ravnikar
- 9** Prostovoljstvo = ženska
- 10** Spoznajte Veroniko Hartman
- 11 Univerza za tretje življenjsko obdobje**
- Naših sedem let
- 13** Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku
- 15** Vsako študijsko leto dodajamo nove dejavnosti
- 16** Projekt Krepitev mreže nevladnih organizacij
- izobraževanja starejših
- Tečaj nemščine
- 17** Marinkina knjižnica
- 18** Novo v galeriji Hodnik
- 19** Še bomo peli
- 19** 100 let Julijane Kemperle
- 19 Zgodba, ki seže do srca** Dolga pot od doma domov
- 21 Zanimive osebnosti**
- Jamarstvo je zahteven šport
- 22** Etnološki muzej Ivana Beguša v Zgornjih Danjah
- 24 Športni mozaik**
- Ni načrta brez načrtovalca, pogovor z Ivanom Hafnerjem
- Dobri rezultati MŠI
- 26** Kegljaška sezona 2010-11
- 27** Smučarska tekmovanja
- 28** Organizacija prvenstev PZDU Gorenjske
- Pikado
- 30** Gremo na pot
- 31** Kje so naši člani?
- Z Muzejskim društvom v Innichen
- 33** Vaše vrstice
- Moje čebelarjenje (Štefan Langus)
- 34** Pokrajinska zveza DU Gorenjske
- Vabilo na zbor članov**
- 35** Koristne informacije
- 36** Foto galerija

EVROPSKO LETO PROSTOVOLJSTVA

Jelka Mlakar

Ob prebiranju tega uvodnika si boste morda mislili, da niste izvedeli nič novega. Vendar je prostovoljstvo tako pomembna in med Slovenci tako zelo razširjena oblika pomoči sočloveku, da je o tem potrebno veliko govoriti in pisati. Leto 2011 je proglašeno za evropsko leto prostovoljstva, hkrati pa je to tudi leto dobrotelov in solidarnosti. Po svetu se s prostovoljstvom ukvarja 140 milijonov ljudi, v Sloveniji je bilo že leta 2008 183 tisoč prostovoljcev, v DU Škofja Loka sedemdeset. Februarja letos je bil končno sprejet tudi zakon o prostovoljstvu v Sloveniji, ki smo ga dobili zadnji v Evropi. Tako smo tudi pri nas dobili pravno podlago za izvajanje razvejane prostovoljske dejavnosti, čeprav je ostalo še vedno veliko nedorečenega. Zadovoljni smo, da se je država končno zganila in priznala pomen solidarnosti kot temeljne oblike prostovoljstva, vendar pa smo hkrati ogorčeni zaradi polemike o sosedski pomoči. Oblast seveda poskrbi za izvajanje zakonov, v tem primeru gre za zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, vendar se to ne bi smelo dogajati na račun sosedске pomoči. Tako namreč posega v solidarnost med ljudmi, ki jo je treba spodbujati, ne pa omejevati z zakonom. Ker se juha ponavadi ne poje tako vroča, kot se skuha, bo tudi ta določba pred sprejetjem dopolnjenega zakona o delu na črno zagotovo omiljena. Kakorkoli že, prostovoljstvo med upokojenci je vseeno nekaj posebnega. Če ne bi bilo članov, ki so v društvu pripravljeni marsikaj postoriti brez plačila, bi se naši stanovski organizaciji slabo godilo. Članarina je nizka, dotacije občine minimalne, vprašljiva je tudi možnost kandidiranja na razne natečaje. Ne bo odveč, če še enkrat ponovimo, da naši prostovoljci, večina katerih so ženske, delajo na različnih področjih. Že dolga leta znani in dobrodošli so obiski članov društva, ki so stari nad osemdeset let, pobiranje članarine na domu, raznašanje glasila Mi o sebi ter vodenje športnih, planinskih in pohodniških sekcij. Z ustanovitvijo Univerze za tretje življenjsko obdobje se je močno povečalo tudi sodelovanje naših prostovoljcev na področju kulture in izobraževanja. Smo eno redkih, če ne edino društvo upokojencev v Sloveniji, ki imamo lastno knjižnico in po novem tudi tekmovanje za bralno značko. Pohvalimo se lahko tudi s svojim glasilom in zadnje čase zelo odmevnimi razstavami naših članov v galeriji Hodnik. Na socialnem področju smo dejavni v projektu Starejši za starejše, kjer vedno iščemo nove oblike pomoči za tiste, ki jo potrebujejo. Upamo, da nas država ne bo vrgla v isti koš s tistimi, ki so obtoženi zaslužkarstva z delom na črno, ko bo preštevala glasove za sosedsko pomoč in proti njej.

Izdajatelj:

Društvo upokojencev Škofja Loka

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

Tel. (04) 512 06 64

e-pošta: drustvo.upokojencev@siol.net

Odgovorna urednica:

Jelka Mlakar

Stalne sodelavke:

Meri Bozovičar, Julija Jenko,

Borjana Koželj, Marinka Logar,

Marinka Mesec, Maruša Mohorič,

Nadja Podgoršek

Lektorica:

Marija Draškovič

Oblikovanje:

Nevenka Mandić Orehek

Urednica fotografije:

Zlata Ramovš

Tisk:

GTO Košir d.o.o.

Naklada: 2500 izvodov

Posamezni izvod stane 1,00 EUR.

ISSN 1855-0975

Trenutno število članov društva je 2370.

Naslednja številka bo
izšla 10. junija 2011.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

MŠ: 5010721000

DŠ: SI99746352

tajništvo: 04/512 06 64 in 040 226 667

Fax: 04/512 63 09

računovodstvo: 04/512 63 08

blagajna: 040 857 273

e-mail: drustvo.upokojencev@siol.net

uradne ure : sredo in petek od 8. do 12. ure

IVANKA PETERNELJ, TAJNICA IN BLAGAJNIČARKA

Julija Jenko

Iz zapisnikov DU Škofja Loka velikokrat težko razberemo imena tistih, ki so vodili društvo. Tako ni povsem jasna ločnica med delom tajnika Milana Omahna in tajnice Ivanke Peternelj, ki je po nekaterih podatkih opravljala tajniške posle od leta 1954. Natančnejši je datum 24. 5. 1961, ko je bila imenovana za blagajničarko.

Rodila se je leta 1901 v številni družini na Križajuš na Grajski poti pod Loškim gradom. Imela je sedem sester in brata Jožeta. Mati Ana Hafner je bila doma iz vasi Papirnica. Ta vas se tako imenuje zato, ker se je tam začelo izdelovati papir, kar se je potem nadaljevalo v Goričanah pri Medvodah, kjer je tovarna še danes. Oče Ivan Peternelj je bil sin velikega mizarja na Križajuš, ki se tako imenuje, ker je pri hiši stal velik križ, kot mi je pojasnila Ivankina nečakinja Špela Peternelj, hčerka brata Jožeta. Ivanka je šolo obiskovala pri uršulinkah pod gradom. Prvo službo je nastopila na pošti na Bledu.

Kmalu se je vrnila v Loko in na pošti službovala do upokojitve. Dobro je obvladala nemški jezik, kar ji je v službi zelo koristilo. Takrat je bilo na pošti zelo veliko dela, sploh v sezoni. Tovarna Šešir je klobuke izvažala v Nemčijo in po vsej Jugoslaviji, vsi paketi pa so šli preko pošte. Enako je bilo tudi na pošti v Žireh, kjer je veliko izvažala tovarna čevljev Alpina. Breda Blaznik se spominja, da so morali uslužbenci vse napisati na roko in zložiti pakete v kombije, ki so jih odpeljali na železniško postajo. Takrat sta si pošti pomagali tako, da so uslužbenci iz Žirov prišli v Loko in obratno. Anica Blaznik, Bredina mama, je bila takrat upravnica pošte v Žireh in tako sta z Ivanko Peternelj postali veliki prijateljici, kar sta ostali tudi v pokoju. Tudi Breda je delala z gospo Ivanko do njenega pokoja. Pripovedovala mi je, kako je Ivanka prihajala k njim na obiske. Še sedaj hrani njena pisma, ko sta se z mamo dopisovali. Pravi,

da so tako lepo napisana, da jih ne more zavreči. Na enem od svojih obiskov jim je pripovedovala, kako je nekoč prišla domov, potrkala očetu na okno delavnice in dejala: »Veš ata, jaz bom pa nuna.« Oče ji je odgovoril: »To pa že ne.« Oče Ivan je bil star komaj 59 let, ko je umrl. Ivanka je imela takrat 22 let, brat Jože pa 14. Zato je mizarstvo

vodila mati, dokler se ni Jože izučil, Ivanka pa ji je pomagala v pisarni. Ko je Jože prevzel delavnico, je Ivanka postala tajnica in računovodkinja. Nečakinja Špela se spominja, kako so iz kuhinje skozi okno opazovali očeta in teto v pisarni. Sicer sta se dobro razumela, a pripetilo se je tudi, da je oče včasih povzdignil glas in zakrilil z rokami, če je bilo kaj narobe. Teta Ivanka, ki je bila že tako majhna in drobna, je kar lezla skupaj. Špela pravi, da je bila teta zelo dobra, saj je njenemu očetu pomagala tudi s pokojnino. Dobroto ji je oče vračal tudi tako, da ji je vedno, ko je odšel v Loko, prinesel tortico ali sendvič za priboljšek.

Ivanka pa se je dobro razumela tudi s Špelino mamo Francko, ki je bila doma iz Gabrovega. Francka je bila že od doma navajena trdega dela, zato je tudi na Križajuš pri tako številčni družini redila živali, da so lažje preživeli. Ker se ni imela veliko časa ukvarjati z otroki, je teta Ivanka priskočila na pomoč tudi tukaj. Namesto nje je šla včasih tudi na govorilne ure v šolo. Mama je Špeli, ko je bila že starejša, povedala, kako je bila teta huda, ker je bila noseča z njo. Pregovarjala jo je, kaj bodo rekli ljudje in da je otrok že veliko, vendar je vseeno rodila. Teta Ivanka in Špela sta kasneje postali veliki prijateljici. Ivanka skoraj nikoli ni šla sama v Loko, ampak je vedno s

Družinska slika iz leta 1926, ko so bili vsi otroci doma. Oče je umrl leta 1923. Na desni strani stoji Ivanka.

seboj vzela Špelo. Kadar je šla v trgovino, je Špela vedno dobila priboljšek. Pogosto pa sta hodili tudi k njenim prijateljicam. Na koncu Spodnjega trga je stanovala gospa Kos, pri Šeširju gospodična Muller in v Karlovcu sestre Peternelj, ki pa niso bile sorodnice. Največkrat sta šli na obisk k Anici Blaznik na Novi svet. Ko je Ivanka zbolela, ji je nečakinja Špela veliko pomagala in

ji tako vračala vso dobroto, ki jo je od nje dobila v svojih otroških letih.

Pri društvu upokojencev je gospa Ivanka tajniško delo opravljala vestno. Bila je tudi računovodkinja. Pri stiku z ljudmi pa se je velikokrat pokazala njena dobrota. Umrla je leta 1993. Skupaj z bratom Jožetom in njegovo ženo počiva v Lipici.

MILAN OMAHEN – TRETJI TAJNIK DU ŠKOFJA LOKA

Julija Jenko

Delo tajnika je prevzel leta 1952, ko je bil predsednik društva Pavel Česnik. To funkcijo je opravljal tudi v času kratkotrajnih mandatov predsednikov Staneta Remškarja in Franca Šenice ter ga zaključil leta 1964, ko je bila predsednica Francka Bozovičar. Kasneje je občasno še pisal zapisnike.

S pomočjo njegove snahe Mihaele Omahen sem odkrila mnogo zanimivega iz njegovega življenja. Hkrati je to tudi pripoved o času, ki gre prehitro v pozabo. Moj spomin nanj je povezan s pobiranjem naročnine za prve radioaparate v Škofji Loki.

Milan Omahen se je rodil leta 1892 v Trziču, oče je bil Dolenjec iz Višnje Gore. Imel je še dva starejša brata. Odraščal je v Trziču in tam končal šolanje. Vojaščino je odslužil na Jesenicah, nato pa so ga kot poštnega uradnika poslali v službo v Bosno. Njegova izvoljenka Marija Merlič, ki jo je spoznal na sankanju na Jesenicah, ga je tako pogrešala, da se je odpravila za njim v Bosno. Tam sta se poročila in dobila hčer Ankico. Kmalu je bil premeščen nazaj v Slovenijo in sicer v Žiri, kjer je bil upravnik pošte. Tam se jima je rodil še sin Mitja. Pred drugo svetovno vojno se je družina preselila v Škofjo Loko, kjer je bila prva pošta na Placu v Mlejniki hiši. Kmalu so ti prostori postali premajhni in pošta se je preselila na Balantovo ulico, kjer je še danes. Ker je bila stavba kasneje prenovljena in prostori pošte povečani, so se morali stanovalci izseliti. Nekaj časa pred upokojitvijo leta 1950 je bil upravnik tudi te pošte.

Ko so prišli iz Žirov, so Omahnovi najprej stanovali na Lontrgu pri Krašovčevih, nato pa na Placu v hiši, kjer je bila kasneje ljudska milica. Milan si je želel postaviti svojo hišo, zato je kupil parcelo za telovadiščem v Puštalu. Ko je zaprosil za gradbeno dovoljenje, je izvedel, da parcela ni zazidljiva, zato so še nekaj časa ostali na Placu. Snaha

Milan leta 1918, star 26 let

Mihaela Omahen se spominja, da so takrat, v petdesetih letih, stanovalci smeli zadaj na dvoriščih hiš rediti živali. To je bil čas živilskih kart in pomanjkanja, zato so si ljudje pač pomagali tako, kot so vedeli in znali. Tako je redila perutnino tudi družina Omahen. Oče Milan je vsako jutro dal kokoši v cekar in jih odnesel na parcelo v Puštalo, da so se pasle, zvečer pa spet

nazaj. Kmalu pa so na občini z odlokom prepovedali rejo perutnine in drugih živali na Placu in Lontrgu. Za kontrolo so zaposlili posebnega inšpektorja, ki se ga je prijelo ime »kurja smrt«.

To ime mu je ostalo do konca življenja.

Ko se je sin Mitja poročil, je stanovanje na Placu postalo premajhno. Preselili so se v Puštalo v

Pavličevo hišo, kjer je bilo še več drugih stanovalcev. Milan Omahen je s sinom Mitjem začel iskati zazidljivo parcelo in jo potem kupil na Pepetovem zemljišču na Suhi.

Spominjam se, da smo se na Čikovem hribu, kot smo rekli zemljišču nad temi njivami, sankali in smučali. V novo hišo na Sorško

cesto 35 so se preselili leta 1959. V njej še danes živi moja prijetna sogovornica, gospa Mihaela Omahen.

Ko se je gospod Omahen upokojil, se je takoj včlanil v Društvo upokojencev Škofja Loka in leta 1952 sprejel delo tajnika. Delal je tudi pri loških gasilcih in bil tudi tam nekaj časa tajnik. Dolga leta je bil zelo aktiven gasilec tudi njegov sin Mitja, dokler ni resno zbolel.

Meni je Milan Omahen ostal v spominu kot inkasant radijske naročnine, ko je hodil s svojo torbo od hiše do hiše, kjer so imeli radijske aparate. Snaha pravi, da je bil delaven, pošten in je rad pomagal ljudem. Med vojno je marsikomu pomagal in ga tudi rešil. Delaven je bil do smrti, saj je celo zadnji dan svojega življenja odnesel zbrani gasilski denar na banko. Ko pa se je vračal proti domu, je omahnil pri vili Viktoriji blizu Selške Sore. Mihaela Omahen se spominja, da je še sam prišel v hišo in po stopnicah do kuhinje, ko so ga pripeljali domov. Še isti večer leta 1971, okrog 22. ure je umrl. Pokopan je skupaj z ženo in sinom na Mestnem pokopališču v Škofji Loki.

RAZEN DENARJA IMAMO VSE

Maruša Mohorič

Srečanja z novim županom Miho Ješetom sem se veselila, a trema je naredila svoje, čeprav je bil zelo ustrežljiv in prijazen. Bila sem prijetno presenečena, ko sem ugotovila, da zelo dobro pozna del našega društva. O politiki in gospodarstvu nisva govorila, saj sva imela na dnevnem redu upokoјence, društvene prostore, naše dejavnosti in njegova stališča o teh zadevah.

Najprej naj vam čestitam za izvolitev. Zanima me, kako se počutite na županskem stolu?

► Zadovoljen sem. Vedel sem, da me čaka veliko dela. Mislim, da Loka rabi novo energijo, nove ideje, več spodbud. Presenečen pa sem, da poteka toliko projektov, ki jih je treba spraviti pod streho v tako kratkem času. Vedel sem za zadolženost občine, a dejanska višina me je presenetila.

Kako boste kot izkušen gospodarstvenik vodili občino? Verjetno boste o njej razmišljali kot o podjetju.

► Svoje izkušnje bom s pridom uporabil. Vsekakor bomo racionalizirali občinsko upravo, zmanjšali režijske stroške, se lotili strateških projektov, dotacije pa naj se ne bi zmanjšale.

Kako gledate na dejstvo, da je v občini 6000 upokoјencev, ki so veliko prispevali k razvoju kraja, danes pa ima 2300 članov društva na voljo le minimalne prostore v bivši vojašnici? Upokoјenci ne potrebujejo le doma za starejše, ampak tudi prostor za aktivnosti.

► Res imate zelo malo prostora in potrebovali bi ga več, ker ste zelo dejavni in uspešni. S prostori je sploh velika težava. Morda bi se povezali s študenti in se dogovorili za skupno uporabo njihovih prostorov na Mestnem trgu ali pa z Osnovno šolo Mesto. Mislim, da bi se lahko pogovorili z ravnateljico.

Kako pa komentirate že splošno znano dejstvo, da smo starejši tej družbi odveč?

► S tem pa se sploh ne strinjam. Upokoјenci s svojim delom in aktivnostmi dokazujete, da to ni res. Ne potrebujete nobene pomoči, morda le kakšno spodbudo. Znete se organizirati, poskrbite za izlete in športno udejstvovanje, veliko delate na kulturnem področju in izobraževanju svojih članov, pomagata si med seboj, obiskujete starejše člane na domu, torej skrbite za fizično in umsko kondicijo. Problem so tisti starejši, ki se ne morejo udeleževati aktivnosti, ker so onemogli ali bolni. Imeli ste

Župan v pogovoru z novinarko Marušo Mohorič

Foto: I. Malovrh

tudi dobre predsednike, spomnim se Janeza Liechteneckerja, zdaj imate mladega in zagnanega Mira Duića.

Naše društvo je vključeno v državni prostovoljski projekt »Starejši za starejše, za višjo kakovost življenja doma«, ki ga finančno podpira Evropska skupnost. Univerza za tretje življenjsko obdobje je ena od štirih izbranih v Sloveniji, ki bo sodelovala v projektu »Krepitev mreže nevladnih organizacij izobraževanja starejših«. V društvu je več deset prostovoljcev, ki delajo na različnih področjih. Kaj menite o prostovoljstvu, gospod župan?

► Prostovoljstvo je gibalno družbe in je zelo pomembno že od osnovne šole dalje, zlasti so aktivni gimnazijci. Morali bi doseči, da se vključijo tudi študenti. Mislim, da bi se morali upokoјenci in študenti bolj povezati, takšno sodelovanje bom zelo rad podprl. Obstajajo možnosti za nove ideje, ki niso povezane z denarjem, pomoč pa lahko dobite tudi pri gospodarskih organizacijah. Imam idejo, naj vaši člani pletejo, na primer, copatke za loške novorojenčke. Pomembno je aktivirati ljudi na umskem in fizičnem področju, torej jih nekako zaposliti, da nimajo časa misliti na nepomembnosti. Lahko povem še to, da bomo, verjetno še letos, razpisali občinsko nagrado za najboljšega prostovoljca naše občine, kar bo tudi neka spodbuda.

Rekli ste, da večjih finančnih sredstev iz proračuna ne moremo pričakovati. Kakšna pa je možnost, da bi na podlagi naših programov lahko sodelovali na razpisih?

► Raje poiščimo možnosti, ki ne zajedajo proračuna. Razen denarja imamo vse, ideje, voljo in željo, da pomagamo. Dogovorili smo se, da bo pevski zbor dobil sredstva za gostovanja. Vedno se lahko prijavite na razpise, sredstva za programe bomo povečali, razpis bo za športne in kulturne dejavnosti. Kulturno življenje v mestu je zelo pestro, saj je Sokolski dom precej zaseden, spodbuditi pa moramo likovno umetnost. Z vsemi močmi si bom

prizadeval, da bo Loka postala kulturna prestolnica Slovenije, in menim, da imamo dobre možnosti.

Kako pa vi skrbite za svojo kondicijo?

► Trenutno precej slabo, sem pa že 15 let Lubnikar in tudi kolo je moj velik prijatelj. Res pa je, da imam zdaj možnost hoditi peš v službo. Vozim se tudi z avtobusom. Želim, da bi mesto razbremenili, saj če bi se več ljudi vozilo z lokalnim avtobusom, bi bila vožnja cenejša, sploh pa mesečna vozovnica. Precej dela nas čaka, a voljo imamo.

Gospod župan, hvala za pogovor.

V SPOMIN

ANDREJ FRANKO 1928 – 2011

Jožica Kovič

Ni še minilo dve leti, odkar sem v glasilu Mi o sebi napisala članek o tem delovnem, skromnem in poštenem človeku. Kaj pa danes? Kot strela z jasnega me je presenetil telefonski klic z novico, da je umrl Andrej Franko. Novici nisem mogla verjeti, saj sva še prejšnji dan pripravljala dopis za Društvo izgnancev Slovenije, ki sem ga v Ljubljano poslala še z njegovim podpisom. Srce mu je prenehalo biti prav sredi priprav za srečanje gorenjskih izgnancev v Škofji Loki. Njegova želja je bila, da izpelje še to nalogo, čeprav je vedel, da bo potrebno vložiti veliko napora. Od vsega začetka je bil predsednik Društva izgnancev Škofja Loka in prijetno je bilo delati z njim. O vseh njegovih zadolžitvah v raznih društvih sem v tem glasilu že pisala. Sedaj bi samo dodala, da se je ob

zadnjem slovesu od njega videlo, kako priljubljen je bil, kar so dokazale zahvale raznih društev, katerih član je bil.

Ko sem bila 9. februarja na žalni komemoraciji za Kamnitnikom, sem se spominjala njegovega pripovedovanja o zadnjih trenutkih, ki jih je prebil z očetom. Pripovedoval je, kako ga je oče stisnil k sebi, ga pobožal ter dejal: »Andrej, priden bodi.« To so bile zadnje očetove besede, preden so ga leta 1944 skupaj 50 talci odpeljali iz zapora in ustrelili za Kamnitnikom. A letos Andreja ni bilo, da bi položil venec v spomin ustreljenim talcem. Za njim je ostala velika praznina.

PROSTOVOLJSTVO JE VREDNOTA

PET POKLICEV MIRKA URHA

Zlata Ramovš

Ste opazili, da so prostori našega društva v zadnjem letu postali lepši, bolj urejeni, prijaznejši in svetlejši? Se tudi vam zdi, da vas bolj kot prej privabljajo s svojo lično opremo, prijaznimi barvami in dekoracijo, da ste v njih dobrodošli in da se vanje radi vračate?

Za mnogo teh pridobitev se lahko zahvalimo našemu članu Mirku Urhu, človeku s petimi poklici, ki je svojo inovativno žilico in smisel za praktičnost uporabil tudi v naših prostorih. Preuredil, popravil ali na novo naredil je večino našega pohištva. Z veseljem se je odzval že naši prejšnji predsednici Mani Veble Grum in nato še novemu predsedniku Miru Duiću, ki sta pokazala veliko dobre volje, da bi naši stari in odsluženi prostori postali bolj uporabni

in prijaznejši.

Mirko je naše gore list, rojen v Ravnah pod Ratitovcem. Življenje mu je teklo v različnih krajih po Sloveniji in v mnogih državah v tujini, kamor so ga zanesle službene poti. Najprej se je izučil za orodjarja, nato pa končal Fakulteto za strojništvo. Bil je vodja tehnološkega oddelka tovarne Iskra števci, ki je v tuje države, Tunizijo, Malezijo, Turčijo, Španijo, Kolumbijo, Rusijo in druge, na veliko izvažala

Nadaljevanje s prejšnje strani

števence in kasneje tudi svojo tehnologijo za izdelavo števcov. V vseh teh državah, od koder so v Slovenijo prihajali njihovi mojstri na usposabljanje za prenos tehnologije, je bil vodja projektov.

Njegov tretji poklic je mizar. Kot samostojni inovator je razvil patent za izvlečne kuhinjske police. Leta 1991 je odprl lastno podjetje za njihovo

Foto: Z. Ramovš

proizvodnjo, pozneje pa je izdeloval tudi nove kuhinje in obnavljal stare. Sedaj le še tu in tam kaj postori za svoje stranke, za društvo in v dobrodelne namene.

Že od mladih nog se je ukvarjal tudi z glasbo. S 15 leti ga je oče vključil v domači instrumentalni »Ansambel Urh«, v katerem je s svojimi brati in očetom več kot deset let skoraj vsako nedeljo igral harmoniko na veselicah v domačem kraju in drugod.

Ko se je oženil, je prenehal igrati. Začel je peti v Pevskem zboru Iskra, v katerem je pel več kot 30 let. V Iskrinem kulturnem društvu je posnel veliko krajinskih, reklamnih in družinskih filmov, med njimi tudi nekaj originalnih risank. Za svoje filme je prejel kar nekaj medalj.

Po upokojitvi je pel tudi v upokojenskem pevskem zboru Vrelec, znotraj katerega je bila ustanovljena glasbena skupina. To je bila skupina pevcev, ki so tedaj s škaf-basom, dvema harmonikama in ribežnom, prirejali *Plesne večere na Nam`*. To so bili: Miklavžev, Valentinov, materinski, srčkov, majski, pa Martinov ples, večer družabnih iger in modna revija s pevci zbora. Vsakič so medse povabili posebnega gosta, ki je s svojim nastopom obogatil plesna srečanja. Skupaj z zborom so pripravili tudi tri pustne nastope na Mestnem trgu: Zbor ciganov, Cigansko poroko in Čebeljo družino. Kasneje se je skupina preoblikovala v »Ansambel Škaf«, se vključila v Kulturno društvo Bukovica

- Bukovščica in začela nastopati v domovih za ostarele, na piknikih, prireditvah Rdečega križa ter na srečanjih ljudskih pevcev in godcev po raznih krajih Gorenjske. Ob kulturnem prazniku na Bukovici sodelujejo na prireditvah »Zapojmo prešerno« in »Zaigrajmo prešerno«, kamor vabijo predvsem mlade glasbene skupine, ki dobijo priložnost nastopiti in pokazati svoje znanje. Mirko in partnerka Marinka sta za svojo sosedo Matejo Pintar, našo najboljšo namiznoteniško igralko med invalidi, organizirala prireditev Z ROKO V ROKI ZA MATEJO. Z zbiranjem prostovoljnih prispevkov so Mateji pomagali oditi na olimpijado v Atene. Mirko ji je naredil tudi ličen lesen pokal za njene medalje. Kasneje sta zanjo organizirala še dve dobrodelni prireditvi z licitacijami slike Mira Kačarja, Matejine majice ter majice Jolande Čeplak. Izkupiček ji je pomagal, da je lahko še naprej trenirala.

Foto: Osební arhiv

Ansambel Škaf na srečanju na semanji dan leta 2010 na Sv. Ožboltu

Mirko z veseljem dela tudi pri Karitasu, kjer pomaga pri selitvah družin v stiski ter sestavlja in izdeluje pohištvo.

Vedno je rad in veliko smučal, posebno na Zatrniku, kjer so imeli hišico. Ima tri otroke in 9 vnukov. Upokojil se je pred osemnajstimi leti, 15 let pa živi na Praprotnem. V prostem času s partnerko veliko hodita, tako sama kot z upokojenci, saj sta navdušena pohodnika. Pravi, da živi zanimivo in pestro življenje, le prehitro mu teče.

NA OBISKU PRI MARICI RAVNIKAR

Meri Bozovičar

V prejšnji številki našega glasila je bilo napisano, da je prostovoljstvo vrednota, ki jo zelo cenimo. Zato menim, da je čas nekaj napisati o Marici Ravnika, ki že dobrih deset let vodi dve skupini telovadbe za upokojenke.

Upokojila se je leta 1990 in se že takrat vključila v telovadno skupino, ki jo je vodila učiteljica

Marija Bertoncelj. Ta je imela bolno mamo, ki jo je štiri leta negovala. Po mamini smrti vadteljica

zaradi bolezni skupine ni mogla več voditi in Marica je bila kot po naključju tista gonilna sila, ki je preprečila razpad skupine. Tako je leta 2000 prevzela skupino in telovadba se je nadaljevala. Danes telovadimo v telovadnici Centra slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki, le kratek čas smo bili tudi na Podnu. Ker se nam je pridružilo več telovadk, sta nastali dve skupini, ena telovadi ob torkih, druga pa ob petkih, obakrat ob 17. uri, ker nam starejšim ta ura najbolj ustreza. Nekateri telovadke so tako navdušene, da prihajajo k vajah kar dvakrat tedensko. Vse vaje so povzete iz strokovnih fizioterapevtskih učbenikov in primerne našim letom. Še vedno pa se babica izobražuje s pomočjo svoje vnukinje, ki jo povabi na ogled modernih telovadnih vaj. Vsaka udeleženka plača pet evrov na mesec, kar zadošča za pokritje najemnine telovadnih prostorov. Marica organizira vsako leto, spomladi

Foto: Osební arhiv

in jeseni, po dva skrbno izbrana in strokovno vodena izleta. Prav tako ne pozabi na silvestrovanje in materinski dan. Vsa srečanja so enkratna in nepozabna.

A Marica Ravnikar ni aktivna samo na športnem področju. Ko je imela bolno mamo, se je usposobila za nego bolnikov, kar počne še sedaj. Vedno je pripravljena priskočiti na pomoč starejšim, ki so potrebni nege in družbe, in to počne z veseljem. Je tudi članica krajevne organizacije RK Kamnitnik in nobena akcija ne poteka brez njene pomoči. Tako pobira članarino in je dejavna pri krvodajalskih akcijah. Kadar obiščemo starejše ljudi v Domu starejših, se izkaže s svojo kuharsko spretnostjo in vedno speče jabolčni zavitek. Kadar pa ji ostane še kaj časa, vzame v roke čopič in se loti poslikavanja steklenic in vaz, s katerimi razveseli svoje prijatelje. **Zdaj pa recite, če ni prav, da smo se spomnili tudi nje in ji vsaj na ta način izkazali skromno zahvalo.**

PROSTOVOLJSTVO = ŽENSKA

Tako je zapisala naša prostovoljka Dragica Žontar, ki je vključena v projekt Starejši za starejše. Svoje razmišljanje utemeljuje z različnimi slovenskimi raziskavami, od varuhinje človekovih pravic do ZDUS-a in drugih institucij.

Po letu 1991 se je naša družba temeljito spremenila. Stare vrednote so izginile, zamenjala jih je govorica hitrega uspeha in denarja. Nova ekonomska razmerja so privedla na eni strani do sloja zelo bogatih, na drugi strani pa do velikanskega števila ljudi, ki s svojimi prihodki ne morejo dostojno živeti. Predvsem so to upokojenci, starejši, predvsem starejše ženske, bolni, brezposelni in na tisoče drugih, ki prejemajo nizke plače.

Kot so pokazale različne raziskave, so posebej izpostavljene ženske. Zanje se je čas vrnil za 60 let nazaj. Težje dobijo službo, saj so enkrat prestare, drugič premlade. Materinstvo je velika ovira za mlade, kasneje pa hitreje izgubijo službo, ker so stare. Ženske so bolj šikanirane v službah, poleg tega so slabše zdravljene, saj so tudi v zdravstvu slabše obravnavane kot njihovi kolegi. Doživljajo tudi več nasilja, tako fizičnega kot psihičnega, saj se s prikrito obliko nasilja dnevno srečujejo v prometu, sosedstvu, v domovih za ostarele, v uradih in celo v trgovinah.

To nasilje je prefinjeno in ima veliko obrazov. Tako zelo je postalo del družbenih odnosov, da ga večina žensk sploh ne vidi kot nasilje ali pa ga celo

tolerirajo, rekoč, da je to nekaj običajnega.

Če so v pokoju, še vedno skrbijo za vse, od vrta do varovanja vnukov, finančno in materialno pomagajo že odraslim otrokom, kuhajo za vse ter skrbijo za svoje in moževe ostarele starše. To je seveda vse zastonj, prostovoljno, saj se razume, da mame in babice to rade počnejo.

Pri vsem tem še brezplačno prevzemajo skrb za druge pomoči potrebne ljudi, saj so pomočnice in tolažnice, ki pomagajo ostarelim, bolnim in onemoglim.

Med prostovoljci skorajda ni moških, kar je posledica družbene vzgoje. Moško delo je namreč cenjeno že zato, ker ga opravlja moški, zato zastonj ne bodo niti delali, saj bi to pomenilo, da niso več cenjeni.

Za konec naj rečem le, da bo največje priznanje prostovoljstvu v našem društvu, ki ima preko 2300 članov, če se bo vanj vključilo najmanj 10% članstva. Sedaj nas v projektu STAREJŠI ZA STAREJŠE aktivno sodeluje 32, vseh prostovoljcev skupaj pa je v društvu okrog 70. Vabim vas, da se nam pridružite.

SPOZNAJTE VERONIKO HARTMAN

Maruša Mohorič

Tema njene maturitetne naloge so bili umetniki na loškem ozemlju. Po upokojitvi je začela obiskovati tečaj umetnostne zgodovine v Ljubljani, kar počne še vedno. Dela prostovoljno kot kulturna mediatorka v loškem muzeju, obiskuje kulturne prireditve, ima abonma v gledališču in tudi koncertni abonma v Sokolskem domu. V sodelovanju z Nevenko Mandić prostovoljno in brezplačno vodi skupino prizadevnih študentov angleščine. Od mladih nog je bila športnica in tudi sedaj ohranja zdrav duh v zdravem telesu. Vse to in še marsikaj je leta 1945 rojena Veronika Hartman.

Študirala je angleščino in ruščino, a nikoli ni poučevala. Delala je v turizmu, potem pa v gospodarstvu, na izvoznem in uvoznem oddelku. Da se je lahko sporazumevala s tujci, se je učila

italijanski in nemški jezik. Rada je delala in hodila v službo, čeprav je bilo včasih prav naporno in zahtevno. Z možem imata tri otroke, zdaj tudi že pet vnukov, ki so včasih bolj, zdaj pa malo

manj potrebovali varstvo in prevoz na popoldanske aktivnosti.

»Zdaj se lahko ukvarjam s svojimi konjički. Umetnost me že dolgo zanima in jo imam rada. Zato sem se takoj navdušila, ko je Borjana Koželj predlagala, da se pridružim kulturnim mediatorjem. Ob koncu tedna dežuram v muzeju na Loškem gradu, rada se pogovarjam z obiskovalci, po potrebi jih tudi popeljem po gradu. Lansko leto smo pomagali v muzejski knjižnici pri urejanju Tavčarjeve zapuščine, kar nadaljujemo tudi letos. Odnosi v muzeju so zelo dobri, prijateljski. Imamo tudi dodatna izobraževanja in strokovne ekskurzije. Po Sloveniji smo si ogledali precej muzejev.« Veliko ji pomeni tudi vodenje krožka pogovorne angleščine, ker utrjuje znanje in ohranja stik z jezikom, poleg tega pa pridobiva prakso iz poučevanja.

Ali je kdaj razmišljala, da bi za svoje prostovoljno delo dobila plačilo?

»Nikoli. Vesela sem rožice, ki mi jo dajo »studentje« ob zaključku leta, pa če imamo čas, gremo na kavo. Zdi se mi prav, da zdaj kot upokojenka prostovoljno prispevam nekaj časa za dejavnosti, s katerimi pomagam drugim, hkrati pa vedno nekaj prejmem, saj so novi stiki, možnosti za pogovore in še vedno pridobivanje novih znanj nadvse dragoceni.« S športom se ukvarja od ranih otroških let, ko se je na bratovo pobudo vpisala v Partizan, ki »je bil edino zatočišče, da si pogledal čez domači plot. Trenirala sem gimnastiko in na tiste čase imam zelo lepe spomine na druženje, nastope, treninge in tekmovanja.«

Zdaj se je pridružila društvenim balinarkam, pri plavalcih pa poskrbi za ogrevanje.

»Za dobro jutro telovadim doma, saj drugače sklepi postanejo trdi, okorni. Razgibavanje je zelo koristno, s tem si veliko pomagaš, da ne obsediš. Zavedam se, da je dobro ohranjati umsko in fizično kondicijo. Če pa s tem naredim dobro tudi drugim, pa sem še toliko bolj vesela,« je povedala o svoji rekreaciji. Zelo rada pa obsedi z dobro knjigo v rokah.

Veseli nas, da imamo v društvu ljudi, ki se razdajajo za druge. Tudi to je naše bogastvo.

Foto: N. Mandić Orehek

Foto: C. Škopelja

Vera že tretje leto vodi krožek angleške konverzacije.

NAŠIH SEDEM LET ZA UČENJE NIKOLI NI PREPOZNO

Borjana Koželj

Naša univerza je nastala pred sedmimi leti v okviru Društva upokojencev Škofja Loka. Zavedali smo se, da je poleg športa, planinstva, pohodništva in petja, za zdravo in ustvarjalno življenje v tretjem obdobju zelo pomembno tudi udejstvovanje na izobraževalnem in kulturnem področju. Tako smo postali sestavni del vseslovenskega gibanja Univerza za tretje življenjsko obdobje.

Naša temeljna naloga je izobraževanje za osebno rast in dejavno delovanje v okolju za boljše življenje vseh generacij.

V času delovanja smo postali prepoznavni v bližnjem in širšem okolju. Univerza je nastala in živi ob prizadevanju in samoorganiziranju velikega števila posameznikov, ki so postali trdna skupnost. Stkala se je mreža prijateljev in sodelavcev v študijskih skupinah ter drugih oblikah sodelovanja na izobraževalnem, kulturnem in družabnem področju. Veliko znanja in izkušenj že imamo, a to moramo ohranjati, izpopolnjevati in pridobivati novo znanje, sicer se bomo sami izločili iz družbe. Ostati moramo aktivni in sodelovati z mlajšimi generacijami, se od njih učiti in jim posredovati izkušnje, ki se bodo sicer izgubile, ker niso nikjer zapisane.

Z izobraževanjem smo pričeli v treh študijskih krožkih. Potem smo vsako leto dodajali nove vsebine in v zadnjih dveh letih ponujamo že kar dvajset krožkov. Izbor je zelo raznovrsten. Program sestavljamo premišljeno in upoštevamo pobude

študentov ali jih izberemo izmed ponujenih programov novih mentorjev. Zavedamo se, kako pomembno je delo v majhnih skupinah, kjer pride

Foto: N. Mandič Orehek

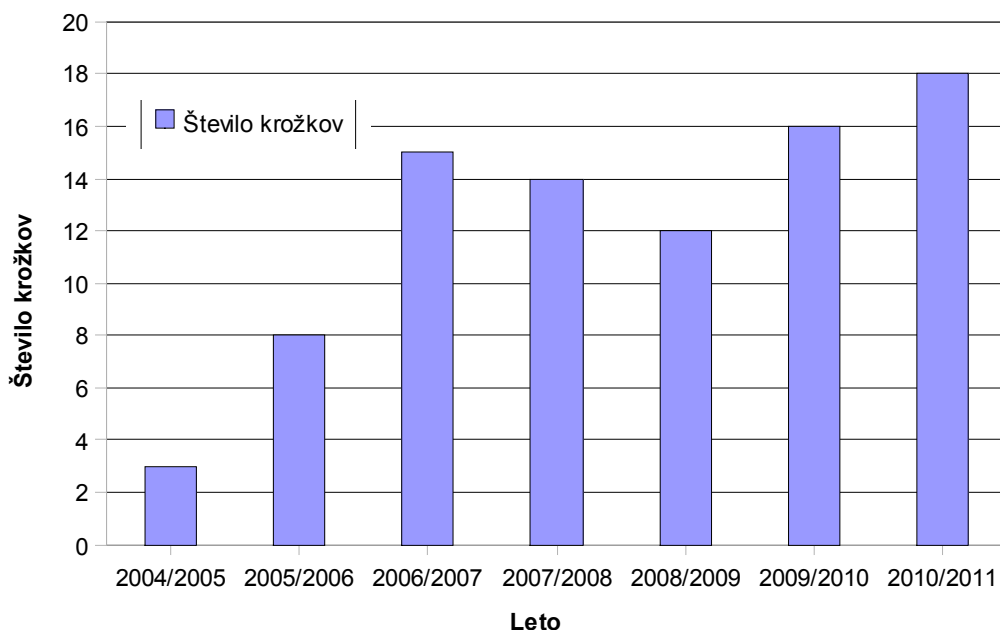
Krožek klekljanja

poleg skupinskega do veljave tudi individualno delo. Študentje naše univerze imajo naravo pred vrati in kakor hitro se naznani pomlad, jih narava vabi iz učilnice. Zato so programi naših krožkov zaokroženi na dvajset ur, razen jezikovnih krožkov, ki tečejo vse študijsko leto. V prvem letu smo v treh krožkih opravili 96 pedagoških ur, v letošnjem letu pa bomo v 18 krožkih opravili kar 456 ur. Med opravljene ure pa zadnja tri leta prištevamo tudi tiste, ki jih opravimo v sodelovanju z Ljudsko univerzo in kot točka Centra vseživljenjskega učenja z Jesenic. V letošnjem letu smo opravili

kar 636 ur, imeli pa smo 354 študentov. Nekateri naši člani se udeležijo tudi po več krožkov. To je ugledno število ur, skoraj manjša šola, v kateri starejši nabirajo novo ali obnavljajo in poglobljajo svoje znanje. Med mentorji je vedno več mladih. Pri nas nabirajo potrebne pedagoške in življenjske izkušnje. Veselimo se tudi starejših mentorjev, ki so strokovnjaki na svojem področju in nam svoje znanje posredujejo z veseljem.

Poleg izobraževanja

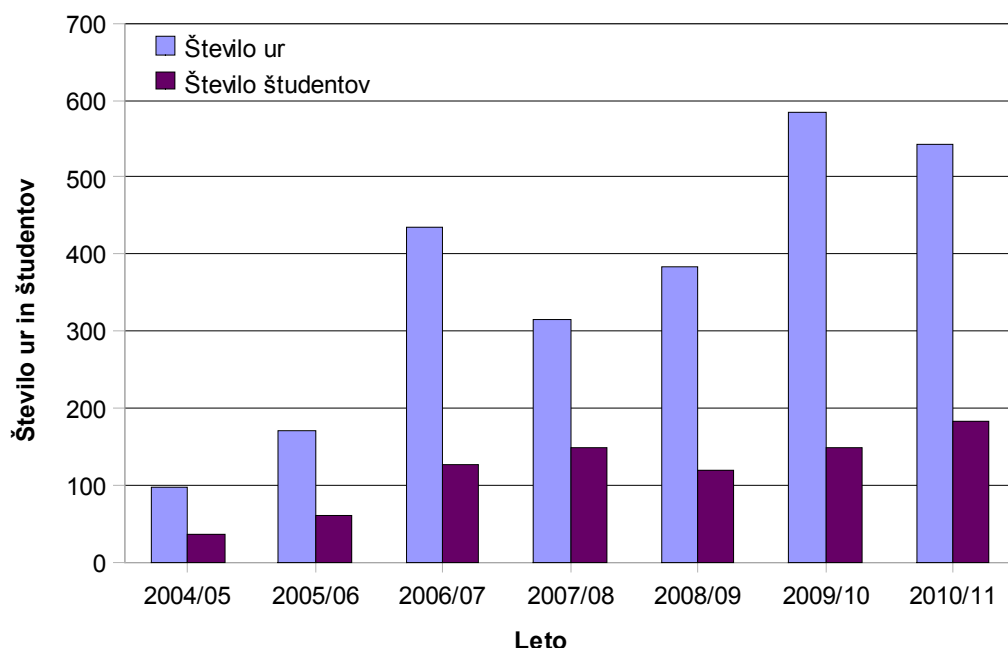
Število krožkov v sedmih letih

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Nadaljevanje s prejšnje strani

Število ur in študentov v sedmih letih

razvijamo vedno nove dejavnosti.

Vsako študijsko leto zaključimo s strokovno ekskurzijo, ki je geografsko in zgodovinsko obarvana in nam odkrije delček naše domovine. Že v drugem študijskem letu smo s prireditvijo s kulturnim programom zaznamovali Prešernov dan in 8. marec. Vedno nas s svojim programom razveseli pevski zbor Vrelec, predstavimo pa tudi ustvarjalnost udeležencev nekaterih naših krožkov. V tretjem letu smo uvedli mesečna druženja »Čaj ob petih«. Letošnja vodilna tema je narava. Spoznavali smo gobe, čebele, lovce, gasilce in mnogo drugega. V študijskem letu 2006-2007 smo prvič organizirali radijski krožek. Za zaključno skupinsko nalogo je nastala radijska oddaja na Radiu Sora, kjer smo predstavili naše mesto, življenje upokojencev in našo univerzo. Takrat se je rodila zamisel o glasilu, v katerem je vsebina posvečena predvsem nam, zato smo ga poimenovali Mi o sebi. Pred nami je že petnajsta številka.

Naslednje leto je v marcu začela rasti Marinkina knjižnica. Kmalu je prerastla prvotno misel o zbirki knjig, ki bi podpirala delo študijskih krožkov. Pod budnim očesom knjižničarke Marije in ostalih prostovoljk so vse podarjene knjige lepo urejene in pridno krožijo med bralci. Imamo že 2840 knjig. Vsako leto v tednu vseživljenjskega učenja maja knjižnica odpre svoja vrata in se predstavi. Letos je veliko bralcev privabilo tudi tekmovanje za bralno značko.

V istem letu smo se posvetili projektu Prostovoljnih kulturnih mediatorjev. Uvodnega izobraževanja se je udeležilo kar štirideset članov, resnega dela

akciji Očistimo Slovenijo, na katero smo se dobro pripravili. V sodelovanju s študenti in krajevno skupnostjo smo očistili bližnjo okolico in Kamnitnik. Načrtujemo že akcije, ki bodo sledile. Za nami so lepi uspehi. Vsak dan dokazujemo, da

v muzeju pa se je lotilo deset mediatorjev, ki tam še vedno delajo. Za izjemne učne in strokovne dosežke pri učenju odraslih je tej skupini prostovoljcev podelil priznanje Andragoški center Slovenije. V zadnjih treh letih se je razvilo in utrdilo sodelovanje z Ljudsko univerzo Škofja Loka, Centrom vseživljenjskega učenja z Jesenic, Varstveno delovnim centrom in Lokalno akcijsko skupino. V preteklem letu smo 17. aprila sodelovali v

Foto: N. Mandić Orehek

Člani Društva Lipa iz Domžal so nam ob obisku podarili umetniško sliko in 12. literarno-likovni zbornik Lipa cveti.

smo v tretjem življenjskem obdobju lahko še zelo ustvarjalni in družbi lahko še veliko prispevamo. Uspehi so naš ugled v družbi utrdili, prinašajo pa nam nove izzive. Tako smo se pridružili projektu KREPITEV MREŽE NEVLADNIH ORGANIZACIJ IZOBRAŽEVANJA STAREJŠIH. Pod vodstvom Društva za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje Ljubljana smo postali eden od štirih partnerjev v Sloveniji. Osnovni cilj projekta je širjenje mreže nevladnih organizacij na področju izobraževanja starejših. Tudi ta projekt prinaša nove izzive in nove odgovornosti.

POKLON PESNIKU

Maruša Mohorič

17. februarja 2011 smo se zbrali v loškem kulturnem hramu, Kristalni dvorani Sokolskega doma, da bi počastili naš državni praznik in našega Prešerna, še posebej njegovo prešernost in daljnovidnost.

Mesto kulture, kakršnega si želi naš župan Miha Ješe, je ponovno potrdilo, da si želi različnih prireditev, da si jih zasluži in da jih nikoli ni preveč. Sposobni smo jih pripraviti tudi upokojenci, člani in nečlani Društva upokojencev. Proslava je potekala pod vodstvom Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki jo vodi naša neumorna Borjana Koželj. Ima vedno nove ideje za popestritev dogajanja. Dokazali smo, da zmoremo in da nam je mar. Prišli smo in uživali v pestrem programu, prijaznih nagovorih, petju in plesu ter čudoviti razstavi čipk, ki so jih izdelale »študentke« klekljarskega krožka pri naši Univerzi.

Naš pevski zbor Vrelec nas vedno razveseli s svojim nastopom in tudi tokrat ni bilo drugače. Zapeli so nam čudovito pesem Sanjam sen in Prešernovi Luna sije ter Strunam.

Župan je v svojem pozdravnem nagovoru izrazil zadovoljstvo nad našimi aktivnostmi in poudaril bogato loško kulturno tradicijo, od Brižinskih spomenikov in pasijona patra Marušiča do slikarja Jerneja iz Loke, ki se je izkazal po potresu pred 500 leti. Omenil je tudi večmesečne občinske aktivnosti ob praznovanju 100-letnice smrti slikarja impresionista Ivana Groharja in loške slikarje, glasbenike ter druge umetnike. Pohvalil je upokojenska prizadevanja na različnih področjih delovanja in pozitivno energijo, ki jo izžarevamo.

Navdušil ga je tudi naš zbor Vrelec, saj iz pevcev energija kar vre. Predsednik društva upokojencev Miro Duič je pozdravil vse goste in občinstvo ter sodelujoče in nastopajoče. Za organizacijo proslave se je zahvalil Borjani in vsem prostovoljcem, ki so sodelovali. Hkrati je povedal, da je ponosen na vse aktivnosti v društvu. Smo generacija, ki je zaključila svojo aktivno pot, a nadaljuje z dejavnostmi na vseh področjih. Čeprav imamo zelo omejen prostor, smo polni energije in ustvarjalnosti. Proslavo smo posvetili tudi 1500 članicam našega društva ob prazniku žensk, osmem marcu, saj veliko pripomorejo k uspehu društva.

Pevski zbor Vrelec in napovedovalka Marinka Mesec

V nadaljevanju programa je nastopala Folklorna skupina Škofja Loka pod vodstvom Marka Krajnika, ki se je predstavila s prekmurskimi in gorenjskimi plesi.

Za humoristični vložek sta poskrbela igralca Marko Mrlak in Branko Pečelin iz DPD Svoboda Žiri z odlomkom iz komedije Vaja zbora, ki jo je napisal Vinko Möderndorfer, režirala pa Nadja Strajnar Zadnik, naša someščanka, ki sodeluje z Žirovci. Za zaključek so nam peli in igrali

člani ansambla Škaf, med drugimi tudi Nocoj je pa en lep večer. Ta je bil lep in prijeten.

Program je povezovala Marinka Mesec, ki je zbrala nekaj znanih in manj znanih misli o Prešernu, njegovih

ženskah, ki naj bi ga navdihovale, in njegovih otrocih. Z veseljem smo prisluhnili pismu, ki nam ga je poslal Pavle Ravnohrib, dramski igralec, ki je upodobil pesnika Prešerna v TV nadaljevanki, in ga lahko v glasilu preberete tudi sami. V predverju dvorane so se predstavile naše klekljarice s svojimi umetninami, ki so jih ustvarile pod vodstvom mentorice Mici Koblar iz Železnikov. Poleg tega smo si lahko ogledali razstavo o čipkarstvu, ki jo je na pobudo Borjane Koželj pripravila naša

neumorna urednica fotografije Zlata Ramovš s svojimi pomočnicami in pomočniki.

Proslava je bila pestra, prijetna, vesela, zabavna in družabna. Odlično so se odrezale tudi naše slaščičarke, za kar smo jim vsi hvaležni in se priporočamo tudi za naslednjič.

Prireditve je bila dobro sprejeta, saj smo ob srečevanju v sobotnem dopoldnevu v mestu in na tržnici govorili tudi o tem. Reči moram, da so pohvale kar deževale.

Županov nagovor

Foto: N. Mandić Orehek

Foto: N. Mandić Orehek

Nadaljevanje s prejšnje strani

Po prireditvi sem obiskovalce in sodelujoče prosila za mnenje in vtise o proslavi in druženju, ki je vedno v ospredju.

Foto: Z. Ramovš

Mara Ferle, klekljarica:
»Klekljati sem se naučila kot otrok. Šele nekaj let po upokojitvi sem spet začela premetavati klekeljne, zdaj pa z veseljem hodim h krožku, saj se lahko še marsičesa naučim.« Njena izdelka sta bila fant in dekle v narodni noši.

Foto: Z. Ramovš

Jelka Blaznik:
»Res sem vesela in ponosna, ker so loški upokojenci tako aktivni in ustvarjalni. Proslava me je zelo prijetno presenetila.«

Foto: N. Mandić Orehek

Rafael Kavčič:
»Prijetna in dobro pripravljena prireditev. Rad imam gledališče in zborovsko petje, saj sem tudi sam več let sodeloval na prireditvah.«

Foto: Z. Ramovš

Marko Krajnik, vodja folklorne skupine:
»Z veseljem smo se odločili za nastop za upokojence, ker se radi pokažemo. Poleg tega na vsakem nastopu dobimo nove izkušnje.«

Foto: Z. Ramovš

Mici Koblar, mentorica klekljaric: »Zelo dobro se počutim med »študentkami klekljaricami« in jih z veseljem učim novih veščin. Če bo zdravje dopuščalo, bomo nadaljevale tudi v novem šolskem letu.«

Foto: Z. Ramovš

Majda Galovič, klekljarica in pevka pri Vrelcu: »Proslava mi je bila zelo všeč. Zase pa lahko povem, da sem zelo ponosna, ker sem se naučila »delati ribice«, saj je to ena od najtežjih prvin, ki popestrijo čipko.«

PISMO, KI GA JE ZA NAŠO KULTURNO PRIREDITEV NAPISAL DRAMSKI IGRALEC PAVLE RAVNOHRIB, KI JE V TV NADALJEVANKI UPODOBIL LIK FRANCETA PREŠERNA.

France Prešeren v našo zgodovino ne vstopa le kot pesnik. Lahko se postavi ob bok velikim evropskim romantikom, predvsem kot izjemna duhovna avtoriteta, ki smo se je oprijemali v najtežjih časih naše zgodovine. Zato je tako močno prepleten z našo duhovno bitjo. S Prešernom se je začel pravi razcvet naše književnosti, saj se je jezik hlapcev in dekel spremenil v jezik visoke poezije. Narod pesnikov smo verjetno postali tudi zaradi njega.

Prešeren v osebnem življenju ni našel sreče. Bil je pravi Orfej, ki je tako lepo pel, da so skale jokale, a njegovo srce je bilo razklano in polno gorja. V TV nadaljevanki sta mu scenarista položila na jezik trpko spoznanje, »da vse bližnje ljudi pušča v nesreči.« Njegove pesmi so nastajale v trpljenju.

Prešernu se v današnjih časih ne bi godilo dobro, saj doživljamo krizo moralnih in etičnih vrednot.

Prešeren kot odvetnik ni sprejel nobene pravde, če ni bil prepričan, da je pravična. Ker nikoli ni odstopil od svojih načel, na družbeni lestvici ni napredoval.

To naj bo v poduk današnjim časom, ko je pravica predvsem pravica bogatih in močnih.

S spoštovanjem *Pavle Ravnohrib*

VSAKO ŠTUDIJSKO LETO DODAJAMO NOVE DEJAVNOSTI (2004 – 2011)

	RAZSTAVE	EKSKURZIJE	PROSLAVE	ČAJ OB PETIH	MI O SEBI	KNJIŽNICA	PROSTOVOLJNI KULTURNI MEDIATORJI	CVŽU JESE-NICE	LU ŠKOFJA LOKA	AKCIJE	PROJEKT
2004 - 2005	Foto 1x	Ilirska Bistrica									
2005 - 2006	Foto 4 x	Ptuj	15. dec.								
2006 - 2007	Foto 3 x	Pliskovica	21. marec	Brati pomeni rad imeti otroka	Radio oddaja						
2007 - 2008	Foto 4 x, A.Nastran Glina	Doberdob	19. febr.	Loški razgledi	Radio oddaja, Mi o sebi (2x), Posebna številka	marec 18. oktobra, Dan odprtih vrat	12. 2. študij, Skrbimo za razstavo				Okrogla miza: Medgeneracijsko sodelovanje
2008 - 2009	Foto 4 x,	Piran	11. marec	Pisateljice z loškega	Mi o sebi (4x)	22. maj Dan odprtih vrat	10.11.2008 Priznanje ACS	10x10ur točka	1 x študijski krožek		
2009 - 2010	Foto 4 x Glina	Krka, Hiša eksperimentov	15. marec	Literatura	Mi o sebi (4x) priznanje	18. maj Dan odprtih vrat	Delo v muzeju	10x10ur točka	2 x študijski krožek	Očistimo Slovenijo	
2010 - 2011	Foto 10 x Čipke Pletenje	Z muzejskim vlakom	17. febr.	Narava	Mi o sebi (4x), + priloga volitve	maj Dan odprtih vrat Bralna značka	Delo v muzeju	10x10ur točka	3 x študijski krožki	Čistimo Kamnitnik	Krepitev mreže PROJEKT

PROJEKT

Borjana Koželj

Končno smo se opogumili tudi mi in se kot partner pridružili projektu Ministrstva za javno upravo za vsebinske mreže z naslovom Krepitev mreže nevladnih organizacij izobraževanja starejših. Nosilec projekta je Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje Ljubljana. Večino dela je prevzela koordinatorica Maja Zakotnik in za uvod projekt tudi predstavila.

Pod vodstvom Društva za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje Ljubljana bo naša univerza skupaj z Zvezo kulturnih društev Grosuplje, Notranjskim ekološkim centrom Cerknica in Univerzo za tretje življenjsko obdobje Žalec sodelovala pri projektu z naslovom Krepitev mreže nevladnih organizacij izobraževanja starejših. Trudili se bomo povezovati obstoječe in nove nevladne organizacije s področja izobraževanja starejših in utrditi koncept takšnega izobraževanja. Poleg okrepitve nevladnih organizacij na vsebinskem področju se projekt posveča iskanju rešitev z resornimi ministrstvi. V sklopu projekta bodo organizirana brezplačna izobraževalna in vsebinska srečanja. Posameznim

organizacijam v NVO mreži pa bo na voljo tudi mentor.

Vabimo vse nevladne organizacije, ki se pri svojem delu dotikajo področij izobraževanja, sociale ali dela s starejšimi, da se priključijo mreži vsebinskega področja izobraževanja starejših odraslih in dejavnega staranja.

»Operacijo delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost, prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga.«

Werd ich zum Angeblicke sagen: J. W. Goethe

Verweile doch, du bist so schön! Postoj, trenutek, tako si lep!

Wes das Hertz voll ist, des geht der Mund über. Česar je polno srce, rado čez usta gre.

PET LET TEČAJA NEMŠČINE

Olga Volčič

Letos mineva pet let, odkar se je na Univerzi za tretje življenjsko obdobje začel krožek nemškega

jezika. Nemščine se učimo za rabo v vsakdanjem življenju, pisno in ustno komunikacijo, vsebine pa

Foto: N. Mandić Orehek

popostrimo tudi z liričnimi utrinki, modrimi mislimi in pogovori.

Študijski krožek poteka v zimskem času. Učenje in prijetno druženje oplemenitimo tudi s petjem, sicer pa iščemo svetle trenutke.

Vse, ki vas zanima nemški jezik, prijazno vabimo, da se nam pridružite. In kaj o tečaju menijo udeleženci?

»Zelo smo zadovoljni z mentorico in vsebino naših druženj. Veliko smo se že naučili in upamo, da se naslednje leto spet srečamo ter nadaljujemo z učenjem.«

POROČILO O DELU MARINKINE KNJIŽNICE ZA KOLEDARSKO LETO 2010

Marija Draškovič

V koledarskem letu 2010 je delo v Marinkini knjižnici potekalo zelo intenzivno. Knjižnica je bila odprta trikrat na teden, in sicer ob ponedeljkih od 14.30 do 16.30. ure, ob sredah in petkih pa dopoldne od 11. do 13. ure. Delale smo tri

prostovoljke, včasih pa se nam je pridružila tudi četrta. Opravile smo 940 ur. V tem koledarskem letu smo vpisali, pripravili za izposajo in vnesli v računalnik 614 novih knjig. Sedaj imamo v knjižnici 2780 knjig. Večina novih knjig je podarjenih, nekaj pa smo jih tudi kupili. Med darovalci posebej izstopata Ekonomska srednja šola Kranj, ki nam je podarila 169 knjig, in uredništvo Ljubljanskih novic Ljubljana, ki nam je podarilo 232 knjig. Seveda pa ne smemo prezreti kar enaintridesetih zasebnih darovalcev, ki so nam velikodušno odstopili knjige iz svojih zasebnih knjižnic. Mislim, da smo lahko ponosni, ker nam je uspelo s pomočjo darovanih knjig ustvariti tako bogato knjižnico. Ker je večina knjig podarjenih, je izposoja v knjižnici brezplačna. Zbiramo tudi prostovoljne prispevke. Tako smo lani dobili 130 evrov

prostovoljnih prispevkov za nakup knjig in iz tega smo kupili 14 novih knjig. Pri tej akciji posebej izstopa pevska skupina Mavrica, katere člani so za knjige zbrali 75 evrov. Podarjene knjige, ki smo jih že imeli, smo podarili g. Ani Florjančič za Starološko župnijsko knjižnico in za knjižnico, ki jo ustanavljajo na Dolenjskem v vasi Laze. Takšnih knjig je bilo 136. V mesecu marcu smo imeli v prostorih naše knjižnice sestanek z gojenci Vzgojno-varstvenega zavoda Kranj, stanovanjska skupnost Škofja Loka, na katerem smo jim podarili 133 knjig za mladino. Upam, da se bo to sodelovanje še nadaljevalo.

V letu 2010 smo uvedli tekmovanje za Marinkino bralno značko. Pravila določajo, da morajo tekmovalci prebrati 5 knjig in o njih izpolniti vprašalnik. Vodilni pisatelj je Ivan Sivec, saj piše knjige, primerne za naše bralce. Na tekmovanje se je prijavilo 31 bralcev naše knjižnice. 6 jih je določeno število knjig že prebralo in nekateri berejo že naprej. Zaradi tekmovanja se nam je povečal tudi obisk v knjižnici, saj smo imeli 351 obiskov, bralci pa so si izposodili 617 knjig. Prostovoljke smo vesele, da je knjižnica zaživila

in da se več pogovarjamo o knjigah.

Tekmovanje za bralno značko se bo zaključilo letos meseca maju, ko bomo ob

dnevu odprtih vrat slovesno podarili bralne značke. Upam, da nas bo takrat obiskal tudi pisatelj Ivan Sivec.

V knjižnici imamo tudi dva računalnika, ki ju uporabljamo za vodenje evidence knjig in drugega gradiva. Ker s pomočjo interneta lahko poiščemo katerokoli informacijo, bi bili veseli, če bi ju več uporabljali tudi bralci in tako bi knjižnica postala tudi informacijska točka.

Vabljeni!

Še vedno je čas, da se odločite za tekmovanje za bralno značko.

Oglasite se v naši knjižnici, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

Univerza za tretje življenjsko obdobje
pri Društvu upokojencev Škofja Loka, Partizanska 1
Uradne ure: torek in četrtek od 10. do 12. ure.
Telefon: 040 292 646 - v času uradnih ur.
E-mail: loka3univerza@gmail.com
<http://univerza-tri-du-skofjaloka.si/>

NOVO V GALERIJ HODNIK

Besedilo in fotografija: Zlata Ramovš

V začetku januarja smo v naši galeriji odprli razstavo fotografa Janeza Bogataja. Gospod Bogataj si je v dolgih letih fotografiranja prislužil najvišji naziv Fotografske zveze Slovenije in je član Mednarodne zveze fotografske umetnosti. Pod skupnim naslovom »Narava« smo dva meseca lahko občudovali 30 njegovih umetniških slik, od katerih je bilo več nagrajenih tako v Sloveniji kot v tujini. V četrtek, 10. marca, pa smo odprli prvi del razstave o prostovoljnem delu v našem društvu, z naslovom »Prostovoljstvo v našem društvu«. Prikazuje primere dejavnosti, ki jih opravljajo naši člani in članice v okrilju prostovoljnih projektov društva in Univerze za tretje življenjsko obdobje. Razstava bo odprta v marcu in aprilu.

V spomladanskem času se dejavnosti naše univerze zaključujejo, izvajamo pa različne društvene aktivnosti, ki vam jih bomo slikovno predstavili na razstavi Prireditve v našem društvu. Ogledali si jo boste lahko v maju, juniju in juliju.

Avugust, september in oktober bodo ponovno v znamenju prostovoljstva. V drugem delu razstave o

Foto: Z. Ramovš

Janez Bogataj nam je dokazal, da ni samo dober fotograf ampak tudi harmonikar.

prostovoljstvu vam bomo predstavili prostovoljno delo vodenja društva, Univerze za tretje življenjsko obdobje, športnih sekcij in društvenih dejavnosti. Pozimi pa bomo v našo galerijo spet povabili umetnostnega fotografa, katerega ime naj zaenkrat ostane še skrivnost.

VABILO K SODELOVANJU NA RAZSTAVAH

Med obiskovanjem naših članov smo ugotovili, da vas je veliko takih, ki se ljubiteljsko ukvarjate z umetnostjo vseh vrst, kvačkanjem, klekljanjem, vezenjem, šivanjem, pletenjem, modeliranjem, raznovrstnim slikanjem, rezljanjem, kiparjenjem, oblikovanjem naravnih in umetnih materialov, izdelovanjem dekorativnih in uporabnih izdelkov ter še z mnogimi drugimi konjički.

Foto: Z. Ramovš

Škoda je, da je med vami le malo takih, ki svojo bogato bero izdelkov pokažete drugim ali jo celo postavite na ogled na skupinskih ali samostojnih razstavah. Zdaj vam dajemo možnost, da svoje izdelke pokažete na skupinskih razstavah ljubiteljskih umetnikov upokoјencev, ki jih bomo glede na vaše prijave začeli pripravljati od septembra dalje.

Ob prijavi nam povejte, kaj želite razstavljati, ne glede na količino izdelkov

ali v kakšni tehniki so izdelane. Na osnovi vaših prijav bomo pripravili tematske ali mešane razstave izdelkov, odvisno od vaše ponudbe. Razstave bodo varovane.

Prosimo vas le, da v času uradnih ur, v sredah in petkih od 8. do 12. ure, pokličete v tajništvo društva na telefonsko številko 04/ 512 06 64 in poveste vaše podatke, naslov, telefonsko številko in spletni naslov, če ga imate ter vrsto izdelkov, ki bi jih razstavili. Podatke si bomo zapisali, pripravili predlog posameznih razstav in udeležencev ter vas z njimi seznanili. Organizatorji se bodo za priprave razstav z vami povezali osebno. Prijava je možna tudi na spletni naslov **drustvoupokojencev@siol.net** kamor pošljite vse potrebne podatke. Prijavite se čimprej!

Foto: Z. Ramovš

Avtorica vseh izdelkov je Angelca Štanta.

ŠE BOMO PELI

Marinka Logar

Znova se vam oglašam z novicami o delu našega pevskega zbora VRELEC.

Ker nimamo vedno določenega urnika prireditev, ki bi ga lahko objavili v našem glasilu, vas moramo večkrat seznaniti z že opravljenimi nastopi.

Tako vas tudi sedaj obveščamo, da smo **17. februarja** peli v Kristalni dvorani Sokolskega doma, na prireditvi Univerze za 3. življenjsko obdobje, v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

Če bo prostor primeren, bomo zapeli tudi na zboru članov našega društva, ki bo **31. marca**.

13. maja bomo sodelovali na Občinski reviji pevskih zborov v Škofji Loki.

20. maja pa bomo sodelovali na Pokrajinski reviji pevskih zborov, ki bo letos v dvorcu Triglav na Bledu.

V **petek, 3. junija ob 19. uri**, se bomo predstavili z **letnim koncertom** v Kristalni dvorani Sokolskega doma v Škofji Loki.

19. junija se bomo kot vsako leto udeležili vseslovenskega tabora pevskih zborov v Šentvidu pri Stični.

Pridite nas poslušat, mogoče boste presenečeni.

Foto: Z. Ramovš

Pevci so s šopkom presenetili zborovodkinjo Nado Krajncan za njen rojstni dan.

VOŠČILO

Zadnja leta opažamo, da vedno več ljudi doživi visoko starost. Vzrok za to še vedno ni znan, mogoče napredek medicine, večja odpornost, skromno življenje, bolj osveščeno prehranjevanje, ali gibanje. Kdo bi vedel? Vsak meni malo drugače.

7. februarja 2011 je v Centru slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki svoj stoti rojstni dan praznovala **Julijana Kemperle** iz Železnikov, po domače **Julka**.

Bila je aktivna še v visoki starosti. Pri 90. letih se je povzpela na Ratitovec in šele pred štirimi leti poiskala pomoč v domu.

**ISKRENE ČETITKE
IN OBILO ZDRAVJA
ŠE NAPREJ VAM
VOŠČIMO IZ
UREDNIŠTVA
GLASILA MI O SEBI.**

ZGODBA, KI SEŽE DO SRCA

DOLGA POT OD DOMA DOMOV

Zlata Ramovš

»Iz Bosne v Slovenijo smo se vozili že deveti dan. Brez prtljage, le z obleko, ki smo jo imele na sebi, in z nekaj ostanki hrane. Voznika, ki je v Slovenijo vozil muslimanske begunke z otroki, sem podkupila z dvesto markami, da me je s hčerkama sprejel na avtobus. Večkrat me je opomnil, da brez dokumentov ne bomo prišle daleč, saj nas bodo ustavili že v Zagrebu. A jaz sem se trdno oklepala rešilne bilke, ki mi je dajala moč, svoje stare slovenske osebne izkaznice, ki sem jo skrivala v notranjem žepu in zanjo nisem povedala nikomur. Neštetokrat sem jo med potjo otipala, da bi se prepričala, ali je še tam. Bila je moje edino upanje.«

Tako je pripovedovala **Ivana Lazendić**, mlada upokojenka, ki je zadnjo vojno v Jugoslaviji doživljala na svojevrsten način.

Rojena je bila v Muravah nad Javorjami. Z možem bosanske narodnosti sta v Podlubniku kupila stanovanje, nato pa v njegovem rojstnem kraju v Zavidovičih zgradila hišo. Leta 1985 so se preselili v

Bosno. Tam sta oba hitro dobila službi, Ivana v lesni industriji, mož pa terensko delo pri postavljanju montažnih hiš. A zaradi terenskega dela je bil odsoten od doma tudi po pol leta.

Marca 1992, zadnji teden pred začetkom vojne v bivši Jugoslaviji, je spet odšel na teren, tokrat v Rusijo. Ivanino tovarno so že prvi dan vojne zaprli

Nadaljevanje s prejšnje strani:

in delavce poslali domov. Iz mesta ni bilo mogoče nikamor, saj so bile vsepovsod muslimanske, srbske in hrvaške barikade. S hčerkama so živele od pridelkov z vrta in od mesa svinje, ki jo je vzredila sama. Večinoma so jedle krompir, makarone in riž. Trgovine so v štirinajstih dneh povsem izropali, v bivši tovarni pa so občasno dobile moko, prašek, sol in nekaj konzerv. Ko je bilo s hrano najhuje, je zaprosila za pomoč domače in sosed ji je od sestre Maruše pripeljal velik paket hrane. Dekleti sta se silno razveselili sladkarij, Ivana pa množice trajnih konzerv.

V času napadov z granatami so se zatele v garažo, kjer so si pripravile zasilna ležišča in tam so spale pol leta. Ob večernem napadu na hišo je imela hči, ki je sedela ob oknu, veliko srečo, saj so veje domače jablane preusmerile rafal tako, da so se naboji odbili od stene ob oknu in jo zgrešili. Ko so napovedali večji napad, so vaščani otroke poslali v sosednjo vas, Ivana pa je štirinajst dni ponoči s puško in bombo kašikaro stražila domačo hišo.

Po telefonu je večkrat prosila moža, naj se vrne in jim pomaga, vendar jo je zavrnil, češ naj si pomaga, kakor ve in zna. Ostale so same, le z nekaj prihranki in z nekaj domače hrane. Hčerki sta očeta močno pogrešali in nista mogli razumeti, zakaj ne pride domov. Iz Slovenije so prihajali konvoji Rdečega križa s hrano in obleko, a tovor je končal v na novo odprtih trgovinah. Te so ga drago prodajale tistim, ki so še imeli denar.

Ivana je skušala vzpostavljati stike z domačimi, kar pa je bilo mogoče le na pošti, kjer je varnostnik pred telefonsko celico prisluškoval, kaj se ljudje pogovarjajo. Ničesar ni smela povedati kot to, da so živi, nič pa o tem, kaj se dogaja. Na srečo varnostnik ni razumel slovensko in Ivani je domačim uspelo povedati tudi kaj drugega.

Kmalu po začetku vojne se je odločila, da se bo s hčerkama, ki sta bili stari 12 in 19 let, vrnila domov v Škofjo Loko. Sestra Maruša jih je kot begunce prijavila za vrnitev, a slovenskega avtobusa, ki naj bi prišel iskat njo in še druge rojake, niso dočakale. Ivana je zato redno hodila pred hotel v mestu in iskala prevoz. Šele po enem letu vojne, marca 1993, je dobila prostor na avtobusu, ki je prevažal muslimanske begunce. Sodelavci iz bivše službe so ji pomagali dobiti prepustnici za hrvaške in

muslimanske barikade, sestra pa je zanjo v Sloveniji iskala tranzitno vizo čez Hrvaško. Žal je ni dobila pravočasno.

S sabo na pot niso nesle ničesar, saj so predvidele le dan in pol vožnje. Dovoljena je bila le ena torba, zato je Ivana vzela le prihranke, zlatnino, prepustnice, fotografije in nekaj sendvičev ter domače suhe mesnine. Na vsaki barikadi se je avtobus ustavil in vedno znova so pri potnikih iskali orožje. V Jablanici so se morali ustaviti, ker naj bi minirali most. Čakali so tri dni, spali v hlevu in jedli vojaško hrano. Na srečo mostu niso porušili in nadaljevali so pot v Mostar, na Pag, s trajektom na Reko in nato v Zagreb. Bili so pred mejo in upala je, da jih ne bodo

zavrnil.

Ko je policistu na slovenski meji ponudila svojo osebno izkaznico, jo je vzel in odšel. Kmalu se je vrnil in jo poklical z avtobusa. Zaskrbljena je šla za njim v pisarno, kjer pa so njihova imena s pomočjo osebne izkaznice našli v registru slovenskih državljanov, zato so lahko nadaljevale pot. Bile so rešene!

Dolga pot je trajala devet dni, bile so lačne,

Foto: Z. Ramovš

Ivana (čepi, tretja z leve) s sodelavci iz Jelovice pred odhodom v Bosno leta 1985

Foto: Osební arhiv

utrjene, umazane in shujšane. V Ljubljano so se pripeljale ravno na veliko noč. Na avtobusu za Škofjo Loko je Ivano prepoznal šofer Brane, njen sošolec. Bil jo je zelo vesel. Za plačilo vožnje mu je ponudila nemške marke, on pa denarja nikakor ni hotel sprejeti.

V Škofji Loki so se najprej zatele k Ivaninemu stricu, ki ga ni videla že devet let. Ko je pri njem pozvonila, je odprl, jih ošinil s pogledom, dejal: »Sem že sit teh ciganov, nič ne bom kupil!« in vrata zaprl.

Presenečene in obupane so pozvonile še enkrat in tedaj mu je Ivana povedala, kdo je. Bilo mu je zelo težko, saj jih po toliko letih, tako spremenjene in shujšane (Ivana je imela le še 48 kg), ni prepoznal. Pri sestri Maruši so od veselja le jokali, v Javorjih sta jih pretresena objela starša in jim v solzah povedala, da sta prav vsak večer molila rožni venec, da bi v Bosni ostali živi.

Ostala je pri starših, hčerki pa sta šli k sestri, ki ju je preživljala. Po treh mesecih se je starejša hči vrnila k fantu v Bosno in se poročila. Domača hiša je bila izropana. V času hudega pomanjkanja je sestra v Ivaninem imenu pri Rdečem križu zaprosila za pomoč, a so jo odslovili z razlago, da je Ivana Slovenka, pomoč pa je namenjena le beguncem drugih narodnosti. Bile so hudo razočarane. Dobila je delo in si najela stanovanje. Denarja je bilo dovolj le za hrano in stanovanje in Ivana ne ve, kako bi s hčerko živeli brez pomoči sester in staršev. Kasneje se je preselila na Partizansko cesto v Škofji Loki. Tedaj se je nepričakovano iz Rusije vrnil mož. Ni ga hotela sprejeti nazaj, zato jo je pretepel. Odpeljali so ga policisti in ga pospremili nazaj na letalo za Rusijo. Da je dobila vsaj še kak tolar za lažje življenje, je več let pospravljala in čistila stanovanja starejšim ljudem. Na balkonu stolpnice je namesto rož sejala in sadila zelenjavo in zelišča, kar počne še danes.

Leta 2007 se je upokojila in sedaj z upokojenci hodi na kopalne in druge izlete. Dvakrat tedensko v Ljubljani pazi vnukinjo in v Centru slepih obiskuje mamo in očeta. Srečna je, da si je uredila življenje in želi si le še zdravja.

Slika v napovedniku: Ivana z babico ob birmi v Javorjah leta 1966.

»Po vojni sva s hčerko v trgovini izbirali čevlje. Takrat so bili najbolj moderni bulerji in imel jih je že vsak sošolec. Seveda si jih je hčerka zelo želela in nisem ji mogla dopovedati, da je njihova cena za moj žep absolutno previsoka. Srce se mi je trgalo ob misli, da jo bom morala tako močno razočarati. Nikakor nisem smela kupovati tistega, kar ni bilo nujno.

Prodajalka, ki je prestregla najino prepričevanje, se nama je približala in vprašala, v čem je težava. Ko sem ji povedala, da nimam dovolj denarja, me je vprašala, če imam čeke. Ponudila mi je, da lahko čevlje odplačam s šestimi obroki. Ja, to bi šlo, vsak mesec en obrok! Omehčala sem se, hčerka pa je bila presrečna.

Zdaj pazim vnukinjo v njenem stanovanju v Ljubljani. Zadnjič sem v njeni omari opazila tiste stare bulerje in jo vprašala, zakaj jih ne vrže stran. Odgovorila mi je: »Mami, tako težko si mi jih kupila, imam jih za spomin!«

ZANIMIVE OSEBNOSTI

MARJAN BARIČIČ JAMARSTVO JE ZAHTEVEN »ŠPORT«

Maruša Mohorič

Naša država ima poleg znanih in manj znanih turističnih znamenitosti tudi več kot 10.000 raziskanih podzemskih jam, saj je velik del ozemlja kraški svet. Koliko jamarjev je v Sloveniji, je težko ugotoviti. Zaradi nekaj malega »vpogleda« v tematiko in neizmerne navdušenja nad obiski v nekaj bolj znanih jamah in tistih čudovitih občutkih o dobrem zraku in prekrasnih stvarjenjih sem mislila, da bom z lahkoto predstavila Marjana Baričiča kot jamarja in zanimivo osebnost. Vendar pa je gospod malce zadržan, saj raje dela kot govori, aktiven pa je na toliko področjih, da sem ga vprašala, koliko ur ima njegov dan. Zato je na pomoč priskočila žena Stanka.

Kako ste postali jamar, zakaj ste to postali in kaj Vam jamarstvo pomeni?

► V jame me je spravil sin, ko je hodil v vrtec in je bil po otroško radoveden. Prišel je domov in rekel, da mi bo nekaj pokazal. Šla sva po poteh, ki so jih prehodili z vzgojiteljico, in prišla do Marijinega brezna. Tako se je začelo. Potem smo se žena, sin Matija in jaz vpisali v jamarski tečaj. Stanka se je v družbi študentov - jamarjev kar pomladila. Sin je še vedno navdušen jamar, tudi jaz še vztrajam, Stanka

Foto: N. Mandić Orehek

pa je odnehala. Jamarstvo je fizično precej zahteven konjiček. Treba je premagovati brezna, se plaziti, včasih tudi plavati. Tudi pot do jame je večkrat zelo dolga in naporna, jamarska oprema in vrvi pa težke. Posebno naporno je, kadar jamarji ostanejo v jami nekaj dni, saj je opreme in hrane v tem primeru še toliko več. Ko odkrijemo novo jamo, jo raziščemo, izmerimo in narišemo načrt. Napišemo zapisnik, ga oddamo v jamarski kataster in s tem je nova jama registrirana.

ZANIMIVE OSEBNOSTI

Nadaljevanje s prejšnje strani:

Jamarstvo je dejavnost, pri kateri je potrebno tovarištvo, skupinsko delo in pripadnost, zato mi je med jamarji lepo. Neturistične jame so svet zase, kamor zunanji hrup in svetloba ne sežeta. V letu 2010 je Društvo za raziskovanje jam Ljubljana praznovalo 100-letnico delovanja. Takrat je Marjan uredil celoten arhiv in večino dokumentov spravil v elektronsko obliko. Skrbi tudi za društveno knjižnico, kjer dobite knjige z raznih simpozijev, konferenc, srečanj v različnih jezikih. Rezultat triletnega dela na tem področju je 26.000 vrstic, vnesenih v računalnik. Veličastno delo!

To je samo češnja s torte, ki predstavlja Marjanove dejavnosti. Njegova velika ljubezen so gore, kamor hodita z ženo, »ker si tam na odprtem, na dobrem zraku, razgledi so krasni in veliko je zanimivih rož«. Marjan je kot prostovoljec sodeloval pri izdelavi scene za Umorjenega škofa, ki so ga pred leti uprizorili v Stari Loki, skrbel je tudi za rekvizite pri škofjeloškem pasijonu. S kolegom Tinetom Bogatajem sta si zamislila pohod po meji loškega gospostva iz 13. stoletja in ga tudi opravila. Podala sta se še na Dolenjsko, kjer je

Foto: S. Perne

V akciji Očistimo Slovenijo je Marjan čistil Jamo pod vrhom Lubnika.

tudi bila freisinška posest s sedežem v Klevevžu.

V lanskej akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu je Marjan s prijatelji očistil jamo pod vrhom Lubnika, na dan akcije pa sodeloval z jamarskim društvom na robu Planinskega polja. Z loškim rojakom Tomažem Planino sta naredila študijo o obrabi vrvi.

Tisti, ki Marjana

poznate, veste, da bi morala o njem napisati še veliko zanimivosti. A ko srečaš tako zanimivega človeka, enostavno zmanjka prostora.

Marjan, oprosti, a število dovoljenih znakov je že zdavnaj prekoračeno.

IVAN BEGUŠ IN NJEGOV MUZEJ V ZGORNJIH DANJAH

Besedilo in fotografije: Nadja Podgoršek

Bilo je sončno februarsko dopoldne, ko sva se z Ivanom Begušem odpravila na ogled njegovega muzeja v Zgornjih Danjah. Domačiji se po domače reče »Pri Jurjevcu«. Njegova simpatična narečna govorica je takoj pregnala tremo, ki bi jo mogoče začutila ob vstopu v njegovo kraljestvo starin.

Ko je odprl vhodna vrata svoje domačije, sem se v mislih preselila 103 leta v preteklost.

Gospod Ivan, povejte mi nekaj o svoji mladosti, domačiji in družini.

► Rodil sem se leta 1930. Živel smo v

obnovljeni domačiji, ki jo je leta 1938 moj oče prevzel od svojega očeta. Naša 103 leta stara hiša je leta 1907, žal, skupaj s celotno vasjo Zgornje Danje, pogorela.

Življenje je bilo težko. Za preživetje smo morali vsi trdo delati, tudi otroci. Vaščani so zaradi pomanjkanja dela odhajali delat na Jesenice, tisti, ki pa so ostali, so bili večinoma gozdni delavci. Električno smo dobili šele leta 1959.

Do leta 1960, ko sva se poročila z ženo Mihaelo, sem bil doma na kmetiji. Takrat so vas zapustili skoraj vsi vaščani. V Železnikih se je začela razvijati industrija in potrebovali so delavce. Po vojni so domačine vabili v dolino, v tovarne, kjer so jim obljubljali lepše in lažje življenje. Tako je tudi bilo, vendar so zaradi tega propadle vse gorske kmetije. Nikoli ne bom pozabil, da sem 4. aprila 1960 dobil službo v Iskri v Železnikih. Dopoldne sem delal v službi, popoldne pa večkrat hodil pomagat staršem v Danje.

Pozneje sva z ženo zgradila hišo v Podlubniku, kamor sva se preselila leta 1979.

Imava sinova Primoža in Janeza ter dva vnuka in dve vnukinji. Praznovala sva že zlato poroko.

Po upokojitvi ste imeli več časa za urejanje starin v vašem domu v Zg. Danjah. Kdaj ste jih pravzaprav začeli zbirati?

Danjah. Kdaj ste jih pravzaprav začeli zbirati?

► Upokojil sem se leta 1990. Takrat sem začel sistematično urejati stare predmete in orodja na naši domačiji. Pravzaprav sem na skednju, podstrešju in po hiši uredil čisto vse, kar sem našel. Tega je bilo veliko, saj sem na vse to bogastvo gledal z veliko ljubeznijo do doma in do vsega, kar smo uporabljali v preteklosti. Na srečo ni nikoli nikomur prišlo na misel, da bi vse te predmete zavrgli, kot se je zgodilo na mnogih domačijah. Vsak predmet me je spominjal na trdo življenje, na mladost, na dni, ko smo za vsako opravilo morali izdelati kakšen pripomoček, da smo si olajšali delo. Ker zelo cenim starine, posebno domače, nisem zavrgel nobenega predmeta iz domače hiše. Imam celo nekaj dobro ohranjenih predmetov, ki so jih rešili pred požarom, ki je leta 1907 uničil našo hišo.

Naštejte mi nekaj najljubših predmetov, ki jih hranite v vašem muzeju.

► To je pa težko, ker mi je skoraj vsak predmet po svoje drag. Vseeno naj naštejem nekatere od njih. Ena od mnogih dragocenosti je 106 let stara spalnica. Druga mlajša, od mojih staršev, je stara 80 let, tretja pa 40 let. Tudi zibka mi je zelo draga in ta lesen konjiček, ki mi ga je naredil ata, na njem so se gugali vsi otroci. Imam tudi star pisalni stroj, ki je verjetno starejši od 80 let. Le dela ne več, ker je že poškodovan, pa tudi traku ni mogoče več dobiti. Vsa orodja smo izdelali sami, celo pohištvo, sani in pluge za oranje. Izdelovali smo tudi škafe za vodo, lesene banje in posode za vodo – putreh ali lempo, ki so jo nosili moški s seboj na delo v gozd. Nekaj stvari, plug, vozovi in sani, je starih več kot sto let. Moj oče je imel že takrat zelo dobro kolo, ki je imelo luč karbidovko in je bilo celo registrirano. Takrat so imeli v gostilni v Podroštu posebno zaklenjeno sobo, v kateri so ljudje s hribov hranili kolesa. V dolino so pripešali, potem pa so se kolesom vozili v Železnike na delo. Koles je bilo takrat zelo malo. Imam tudi radio Nikola Tesla, ki je bil sploh prvi v Zgornjih Danjah. Ob četrtkih so prišli ljudje iz cele vasi poslušat četrtkov večer. Bilo je fajn. Imam še mnogo mizarskega orodja, precej parov smuči, seveda izdelanih doma. Par, s katerim

Ivanu najljubša slika z njegovo rojstno hišo nad kozolcem
- avtor M. Jenštrele

sem skakal na 60 metrski skakalnici v Planici, sem izdelal kar sam.

Naredil sem tudi prve »modroce«, ki so bili pri hiši. Prej smo imeli »plevnce« kot večina takratnih ljudi.

Kako ste uspeli umestiti vse te številne predmete v vaš dom, kako jih vzdržujete in ohranjate?

► Za urejanje skednja in stanovanjskih prostorov je bilo potrebnega veliko truda in dobre volje ter ljubezni do vsakega kosa, ki ga je bilo treba lepo očistiti in smiselno razporediti. V hiši, ki ji danes rečemo dnevna soba, je še stara kmečka peč, bohkov kot in star »kostn«, stare fotografije, zibelka in še mnogo drugega.

Pisalni stroj je star več kot 80 let.

Staro pohištvo imam razporejeno v stanovanjskih prostorih, nekaj gospodinjskih pripomočkov, omaro, sklednike, deže, likalnike, mlinček za kavo in drugo pa tudi na skednju. Iz stare kuhinje vodijo vrata naravnost na skedenj. To je bilo zelo pomembno in praktično, saj pozimi ni bilo treba hoditi iz hiše. V zadnjem času kaže, da bi bilo potrebno zamenjati kar 500 m² veliko streho na

ZANIMIVE OSEBNOSTI

Nadaljevanje s prejšnje strani:

hiši in gospodarskem poslopu. O tem izdatku sploh ne upam razmišljati, saj mi je bilo mimogrede omenjeno, da naj bi bila streha narejena iz škrljavcev. Teh zdaj nihče več ne dela, in tudi če bi jih, bi me to stalo celo premoženje.

Imamo tudi družinski rodovnik. Vse podatke je 10 let zbiral, dopolnjeval in urejal moj sorodnik, zdaj že pokojni Vinko Beguš. Vsako leto imamo tudi družinsko srečanje. Doslej jih je bilo že 15. Ob vsakem srečanju se vsi udeleženci podpišejo v posebno družinsko knjigo.

Na koncu mi je Ivan Beguš povedal še naslednjo dogodivščino.

Nekega dne sta se pri njem ustavila dva nemška

turista, ki sta bila namenjena na Ratitovec. Kot je pri njih navada, ju je povabil na kozarček žganja. Ostala sta štiri ure, na Ratitovec pa sploh nista šla. Vsa navdušena sta občudovala njegov muzej.

Nemogoče je naštet vse, kar je razstavljeno v njegovem etnološkem muzeju, zato je najbolje, da si ga ogledate sami. Če vas bo pot na Ratitovec slučajno zanesla mimo njegove hiše v Zg. Danjah, le povprašajte za domačijo »Pri Jurjevcu«. Če bo takrat doma, vam bo z veseljem razkazal svoje bogastvo starih predmetov.

Slika v napovedniku: Ivan s skakalnimi smučmi, ki jih je izdelal sam.

ŠPORTNI MOZAIK

NI NAČRTA BREZ NAČRTOVALCA

POGOVOR Z IVANOM HAFNERJEM

Besedilo in fotografija: Nevenka Mandić Orehek

NAČRTOVALEC NAČRTUJE, PRIPRAVLJA, KOORDINIRA IN NENAZADNJE TUDI IZVEDE PROJEKT.

Športno in rekreacijsko življenje je v Društvu upokojencev Škofja Loka po zaslugi Julije Jenko, ki je za to področje skrbela od leta 1992, že dobro utečeno. Njeno delo nadaljuje **Ivan Hafner**, dolgoletni delavec pri Športni zvezi občine Škofja Loka, ki ga je upravni odbor DU 16. decembra 2010 imenoval za predsednika komisije za športno-rekreativno dejavnost.

V pogovoru za naše glasilo mi je povedal, da je uspel najti nekaj več časa in se poglobil v organizacijo športnih aktivnosti. Pripravil je predlog organiziranosti komisije in vanjo vključil tiste naše člane, ki že uspešno delajo v posameznih panogah. Okoli 120 članic in članov našega društva se redno družijo pri vadbi naslednjih disciplin: balinanje, kegljanje, namizni tenis, plavanje, planinarjenje, pohodništvo, streljanje z zračnim orožjem in šah. Okoli 150 naših članov že sodeluje na društvenih, občinskih, pokrajinskih in državnih tekmovanjih, na medobčinskih športnih igrah in na tradicionalnih prijateljskih dvobojih.

Poleg naštetih panog, ki omogočajo redno igranje oz. treniranje, pa se občasno zbirajo ekipe za različna tekmovanja, kamor se vključujejo vsi, ki želijo tekmovali za barve našega društva. Gre predvsem za kolesarjenje, tek v naravi, orientacijski tek, tekmovalno plavanje, alpsko

smučanje in smučarski tek ter za badminton, pikado in tenis.

Cilj reorganizacije športno-rekreativnih dejavnosti je, da imamo v društvu sistematično vadbo v čim več panogah, da pridobimo in usposobimo nove animatorje in da

ustvarimo pogoje za čim večje število udeležencev športnega udejstvovanja.

Zanimalo me je tudi, v katerih športih upokojenci najdlje vztrajamo. Ivan Hafner pravi, da leta niso ovira zlasti za pohodnike, balinarje, igralce namiznega tenisa in za kegljače. Imamo športnike, ki so aktivni tudi po 85. letu starosti.

Ivan Hafner za letošnji tradicionalni društveni piknik 24. junija pripravlja novost, ki bo poživila društveno športno sceno. Na osnovi novega pravilnika o sistemu točkovanja aktivnosti in uspešnosti športnikov bo razdeljeno več kolajn, razglasili pa bomo tudi najboljšo športnico in športnika našega društva v pretekli sezoni.

Prepričana sem, da bo Ivanu uspelo izvesti vse zastavljene projekte!

ČLANE DRUŠTVA VABIMO DA SODELUJEJO V ŠPORTNIH DEJAVNOSTIH:

PANOGA	VODJA SEKCIJE	LOKACIJA	URNIK
Balinanje – moški	Peter Zakotnik	BK Lokateks - Trata	torek in četrtek, od 9. - 12. ure
Balinanje – ženske	Majda Bernard	BK Lokateks - Trata	ponedeljek, od 16. - 19. ure torek, od 9. - 12. ure
Kegljanje	Ivan Hafner	Športna dvorana na Podnu	sreda od 11. - 12. in od 13. - 18. ure
Namizni tenis	Jure Posavec / Minka Bertoncely	Športna dvorana na Podnu	ponedeljek in sreda od 20. - 22. ure
Plavanje – rekreativno	Martina Eržen	Bazen Stara Loka	4 skupine
Planinska sekcija	Nežka Trampuž		po letnem načrtu
Pohodniki	Dragica Gartner / Matevž Triler		po letnem načrtu
Strelstvo	Pavle Jereb / Ivanka Prezelj	Strelsko društvo Škofja Loka v bivši vojašnici	ponedeljek in sreda, od 18. - 20. ure
Šah	Ferdo Pozvek	DU Škofja Loka	sreda dopoldan

V PRIPRAVI, KOT REDNA VADBA SO NASLEDNJI ŠPORTI:

PANOGA	VODJA SEKCIJE	LOKACIJA	URNIK
Badminton	Jože Ramovš / Ivanka Prezelj	ŠD Trata in OŠ Ivana Groharja	v pripravi
Pikado	Julija Jenko	DU Škofja Loka	v pripravi
Tenis	Vasilij Kosec		v pripravi

PANOGE ZA BARVE DU NA TEKMOVANJIH – PO POTREBI

PANOGA	VODJA SEKCIJE	OPOMBA
Kolesarjenje	Srečo Pirman / Jožica Anželj	priprave in sodelovanje na tekmah
Kros in orientacijski tek	Srečo Pirman / Jožica Anželj	priprave in sodelovanje na tekmah
Alpsko smučanje	Roman Berčič	sodelovanje na tekmah
Smučarski tek	Emil Satler	sodelovanje na tekmah
Plavanje	Ivan Hafner	sodelovanje na tekmah

Za kontaktne podatke vodij sekcij se med uradnimi urami oglasite v pisarni Društva upokoencev.

KONČNI REZULTATI IN OCENA JUBILEJNIH 30. MEDOBČINSKIH ŠPORTNIH IGER LETA 2010

Ivan Hafner

V prejšnji številki našega glasila smo že podrobneje poročali o številni udeležbi in lepih uspehih naših aktivnih članov v posameznih športnih panogah na 30. medobčinskih športnih igrah. Končni skupni rezultati do takrat še niso bili dokončno znani, zato bomo o tem spregovorili v nadaljevanju.

V ponedeljek, 20. 12. 2010 je bila v prostorih velike sejne sobe Športne zveze Škofja Loka v ŠD Poden razglasitev rezultatov ter podelitev pokalov in nagrad.

V **skupni razvrstitvi** moških in ženskih ekip je, kot že več zadnjih let, zmagala posadka Domela iz Železnikov in prejela veliki prehodni pokal. Organizatorji, ki so s 30. MŠI zaključili neko obdobje

teh iger, so sklenili, da Domel dosedanji prehodni pokal prejme v **trajno last**.

Drugo mesto v skupni razvrstitvi so dosegle ekipe LTH ULITKI Škofja Loka. **Odlično tretje mesto med 33 ekipami so dosegle naše ženske in moške ekipe, ki zaslužijo posebno pohvalo. Bili smo posadka z največ nastopajočimi ekipami. Od drugega mesta smo zaostali za 2,8 točke oz. 0,3 % !!**

V konkurenci 31 moških ekip je zmagoviti pokal prejel DOMEL, drugo mesto je, tako kot v skupnem razvrstitvi, zasedla ekipa LTH ULITKI, tretjega pa

ŠPORTNI MOZAIK

Nadaljevanje s prejšnje strani:

OBMOČNA OBRTNA ZBORNICA (OOZ).

Naše moške ekipe, ki so dosegle 566,8 točk, so za OOZ zaostale borih 0,2 točke oziroma za 0,035 %.

Ob dejstvu, da smo sodelovali še v dveh panogah, v namiznem tenisu in plavanju, ki se zaradi prešibke udeležbe niso točkovale, bi bilo od organizatorja korektno, da nam prizna najmanj isto mesto kot ekipi pred nami! Od 18 panog so naši moški nastopili kar v 13, vendar pa preostalih pet panog praktično ni primernih za naša leta. Tokrat smo bili zmagovalci le v streljanju.

V relativno šibki ženski konkurenci, v kateri je nastopalo 14 posadk, so zmagale tekmovalke ekipe OSNOVNIH ŠOL in prejele najzlahtnejši pokal.

Takoj za njimi so bile naše tekmovalke, saj so bile odlične druge in so prejele srebrni pokal, tretja je bila ekipa DOMEL. Naše ekipe so zbrale 379,2 točke oz. 8,3 točke manj od zmagovite ekipe, torej le 2 % manj. Ob tem je treba poudariti, da so naše ekipe nastopile v 10 panogah, od katerih se zaradi premajhne udeležbe kar štiri, kolesarjenje, namizni tenis, plavanje in streljanje, niso točkovale.

Naše ženske ekipe niso tekmovalle le v treh panogah. Od točkovanih panog so zmagale v balinanju.

Nastope naših ekip lahko ocenimo kot odlične, še posebej, če upoštevamo starostne in zdravstvene omejitve. Dokazali smo, da z dobro organiziranostjo, voljo, znanjem, borbenostjo in seveda s številčnostjo lahko posegamo po najvišjih mestih.

Šibka udeležba v nekaterih panogah, še posebej pri ženskah, po moji presoji kaže na krizno vzdušje v naši družbi, ki je nenaklonjeno rekreaciji in športu nasploh.

Kljub temu ali pa prav zato pa bi morali organizatorji vložiti precej več naporov, da bi bila udeležba boljša. Bolj tesno delo z animatorji in njihovo vzpodbujanje bi prav gotovo rodilo sadove. Športna zveza in Zavod za šport pripravljata za letos močno spremenjeno obliko iger z novim imenom »športno rekreativne igre«. O tem pa bo tekla beseda v naši naslednji številki.

KEGLJAŠKA SEZONA 2010 – 2011 ŽE POLNO ZAŽIVELA

Ivan Hafner

Z rednim rekreacijskim kegljanjem smo pričeli 1. septembra in to polnoštevilno. Prav kmalu so se začela tudi tekmovanja, najprej tradicionalni prijateljski dvoboji.

Foto: N. Mandić Orehek

Pa pogledjmo:

Prvi dvoboj, jesenski del v 3. sezoni, smo imeli 6. 12. 2010 na Jesenicah. Gostila nas je ekipa **DU Jesenice**. V vsaki ekipi so metale štiri kegljačice in štirje kegljači. Zmaga je pripadla naši ekipi, v kateri so kegljale Milena Kužel, Zdenka Gaber, Smiljana Oblak in Cilka Remic ter Stane Ferle, Adi Kočar, Peter Mravlja in Vlado Podviz. V dvobojih smo zmagali 6:2, podrli solidnih 4061 kegljev, Jeseničani pa 3874

kegljev oz. 187 manj. Rezultat je bil torej 2:0 za našo ekipo. **Skupno smo zmagali z rezultatom 8:2.** Med našimi kegljači, kateri so podrli preko 500 kegljev, je bil s 540 keglji najboljši Stane Ferle, pri dekletih pa Zdenka Gaber, ki je podrli 511 kegljev. Povratni dvoboj bo spomladi 2011 v Škofji Loki.

Tradicionalni prijateljski dvoboj z ekipo **Območne obrtne zbornice**, kjer za vsako ekipo nastopa po 8 tekmovalcev, 6 moških in 2 ženski, se je razplamtel dva dni kasneje, 8. 12. 2010. Dvoboj je bil izenačen in napet do konca. Nasprotniki so bili boljši, saj so zmagali s 5:3. Po številu podrlih kegljev je bila naša ekipa uspešnejša. Rezultat je bil 4091 kegljev : 4069 kegljev za našo ekipo. Podrli smo vsega 22 kegljev več, in tako je bilo 2:0 za nas. Tako je bil skupni rezultat 5:5.

Ker pa prehodni pokal lahko odnese le ena ekipa, smo vključili še tretji kriterij po pravilih Kegljaške zveze, t.i. SET točke, torej točke znotraj dvobojev (po stezah). Teh so **kegljači OOZ nabrali malenkost več in odnesli pokal!**

V naši ekipi sta bila najboljša Peter Mravlja s 564 podrtimi keglji in Jože Avguštin s 558 podrtimi keglji. V ekipi obrtnikov je bil odličen Edo Oberstar, sicer še aktiven tekmovalec, ki je podrli 593 kegljev. Tretji tradicionalni dvoboj s kegljači **DU Seške doline** je bil 12. 1. kot vedno na našem kegljišču.

Kot vsa zadnja leta v vsaki ekipi tekmuje 6 kegljačev in 4 kegljačice. Tokrat so sicer odlični kegljači Selške doline imeli bolj slab dan. Naši kegljači so v dvobojih zmagali 9:1. Podrli so 5019 kegljev, kar je bilo kar 314 kegljev več od nasprotne ekipe. Tako je bil rezultat 2:0, **skupno pa smo**

zmagali 11:1. Naši kegljači so vsi podrli nad 500 kegljev, največ Vlado Podviz 548 kegljev in Ljubo Podpečan 545 kegljev. Naša najboljša kegljačica je bila Smiljana Oblak s 499 podrtimi keglji.

V medobčinski kegljaški ligi sta med devetimi ekipami tekmovali dve naši ekipi.

V prvi ekipi DU I je kegljalo 5 naših najboljših tekmovalcev iz internih kvalifikacij in sicer Peter Mravlja, Vlado Podviz, Tine Uršič, Ljubo Podpečan in Adi Kočar. V naši drugi ekipi DU II so tekmovali: Stane Ferle, Stane Gaber, Peter Zakotnik, Ivan Hafner in Jože Primožič.

Prva ekipa je tekmovala v predtekmovalni skupini B, v kateri so nastopale 4 ekipe. Premagali so vse tri nasprotnike in v skupini zasedli 1. mesto.

Druga ekipa je nastopila v skupini A, kjer je tekmovalo 5 ekip in dosegla eno zmago nad ekipo OOOZ ter zasedla 4. mesto.

V končni borbi za sedmo mesto smo premagali ekipo ZAVOD – ŠOLE z 2:0. Podrli smo zelo solidnih

2073 kegljev, največ Stane Gaber 567 kegljev.

Naša prva ekipa je v polfinalu tekmovala s favorizirano ekipo ALPLESA in tesno izgubila, nato pa v borbi za tretje mesto visoko premagala ekipo Društvo invalidov Škofja Loka. Naši so podrli

odličnih 2170 kegljev, največ v vseh dvobojih. Še posebej se je odlikoval Vlado Podviz, saj je podrl 589 kegljev, kar je njegov osebni rekord.

Tako je naša prva ekipa osvojila bronasti pokal, druga ekipa pa je bila sedma.

Decembra 2010 in v začetku januarja 2011 je na kegljišču ŠD Poden potekal tradicionalni POKAL LOKA 2010. Vseh naših 20 aktivnih kegljačev se je podalo v močno

konkurenco neregistriranih tekmovalcev iz vse Slovenije in dosegli so nekaj vidnih rezultatov. V moški konkurenci 46 kegljačev je bil naš najboljši Peter Mravlja enajsti s 547 podrtimi keglji, Stane Ferle pa štirinajsti s 536 podrtimi keglji. Še boljše so bile naše kegljačice, saj je bila med 21 kegljačicami Zdenka Gaber druga s 516 podrtimi keglji, Smiljana Oblak pa četrta s 513 podrtimi keglji.

V teku pa so že medobčinska posamična tekmovanja, a o tem prihodnjič.

Tine Uršič s pokalom za Medobčinsko ligo

Foto: I. Hafner

SMUČARSKA TEKMOVANJA V LETU 2011

Besedilo in arhiv fotografij: Ivan Hafner

V prvi polovici februarja 2011 so se zvrstila kar tri smučarska tekmovanja z udeležbo naših smučarjev.

Franc Guzeli

10. februarja 2011 je bilo na Soriški planini **prvenstvo upokojencev UE Škofja Loka** (bivša občina Škofja Loka). Med 9 prijavljenimi smučarji je v kategoriji od 66 do 70 let upokojenski prvak postal naš tekmovalac Franc Guzeli, Roman Berčič pa je bil peti.

V najstarejši kategoriji nad 71 let sem bil šesti, ob odsotnosti našega favorita Cirila Pleška, ki je bil poškodovan. V kategoriji od 61 do 65 let je bil Viktor Debeljak sedmi. Skupno je tekmovalo 48 smučarjev. V ženski konkurenci je skupaj nastopilo 13 smučark. V kategoriji nad 70 let je kot edina tekmovalka zmagala Nežka Trampuš, v kategoriji od 61 do 65 let pa je bila Francka Tušek tretja pred Smiljano Oblak in Tončko Dolinar. Med najmlajšimi, pod 60 let, je bila druga Cirila Tavčar.

Dva dni kasneje, 12. februarja 2011, so bile na Starem vrhu **31. Športne rekreacijske igre** (prej Medobčinske športne igre).

Nastopilo je skupaj 36 smučarjev iz 12 ekip ter 18 smučark iz 6 ekip.

Naša 1. moška ekipa je bila sedma, druga ekipa pa

ŠPORTNI MOZAIK

Nadaljevanje s prejšnje strani:

dvanajsta. Naša 1. ženska ekipa je bila četrta, druga ekipa pa peta. Mladi šolani smučarji so pač hitrejši. V starostnih kategorijah v borbah za posamične medobčinske naslove smo imeli več uspeha. Deset smučarjev in smučark našega društva je odneslo kar pet kolajn.

Pri ženskah je v kategoriji nad 60 let zmagala Francka Tušek pred Nežko Trampuš, v kategoriji od 51 do 60 let pa je bila Cirila Tavčar bronasta. Pri moških sem bil v najstarejši kategoriji nad 70 let drugi, Franc Guzelj pa v najštevilčnejši kategoriji od 61 do 70 let tretji.

Vrhunec je predstavljalo **odprto državno prvenstvo DU Slovenije** na Rogli, ki se je odvijalo 15. februarja 2011. Naša devetčlanska ekipa je **osvojila odlično tretje mesto**. Naš odlični smučar **Franc Guzelj** je postal državni prvak v kategoriji **66 do 70 let**, naša smučarka **Nežka Trampuš** pa v kategoriji od 71 do 75 let **podprvkinja**. Točke k ekipnemu uspehu so

Naši tekmovalci na prvenstvu UE na Soriški planini prispevali tudi ostali naši tekmovalci. Vsem iskreno **čestitamo**.

Ostalo nam je le še prvenstvo PZDU Gorenjske na Pokljuki, kjer bodo prvič nastopili tudi naši smučarski tekači.

SPET BOMO ORGANIZIRALI PRVENSTVA PZDU GORENJSKE

Ivan Hafner

Naše društvo se je tudi letos prijavilo na razpis za organizacijo regijskih prvenstev upokojencev.

V okviru PZDU Gorenjske vsako leto poteka prvenstvo v kar 11 panogah.

DU Škofja Loka je kandidiralo za organizacijo treh prvenstev. Komisija za šport in rekreacijo pri PZDU nas je izbrala za dve panogi in sicer za PIKADO in KEGLJANJE.

Začetne priprave so že stekle, saj želimo, da bodo prvenstva potekala kvalitetno in uspešno.

Prvenstvo v PIKADU naj bi potekalo do konca marca 2011. Organizacijo bo vodila Julija Jenko,

poverjenica za pikado v komisiji za šport in rekreacijo v našem društvu. Pomagala ji bosta predsednik Duič in moja malenkost. Aktivnosti so že v polnem teku.

Prvenstvo v KEGLJANJU naj bi bilo sredi maja 2011 na kegljišču v ŠD Poden. Organizacijo bom vodil ob pomoči predsednika Duiča in še vsaj dveh kegljačev. Z začetnimi potezami za zagotovitev dobrih pogojev smo že pričeli.

Upamo, da bo naše delo uspešno in nam bo uspelo ohraniti ugled dobrih organizatorjev.

PIKADO – MAJHNO JE LAHKO TUDI VELIKO

Julija Jenko, vodja sekcije

Bralci našega glasila zagotovo niste spregledali lepih rezultatov naših članic in članov na tekmovanju v pikadu na lanskoletnih medobčinskih športnih igrah. Takrat smo ponosno zapisali, da sta bili še posebej uspešni obe ženski ekipi, ki sta med 13. ekipami zasedli drugo in sedmo mesto, moški pa v konkurenci desetih ekip deveto mesto. Te rezultate bi radi še izboljšali, vendar pa že od vsega začetka nimamo primernih prostorov za vadbo. Ker sem s športom pri DU Škofja Loka povezana že dvajset let, dobro poznam tudi zgodovino pikada.

Naše društvo je od leta 1991 do lanskih 30. MŠI kar devetnajst let sodelovalo in tekmovalo v več panogah. Prav tisto leto sva z Nežko Trampuš odšli v pokoj. Ker sva vsaka v svojem podjetju tekmovali na delavskih in kasneje sindikalnih športnih igrah, seveda nisva mogli mirovati. Marjanu Kalamarju, vodji teh iger, sem predlagala, naj v tekmovanja

vkluči tudi upokojence. Tako sva z Nežko prvo leto tekmovali v kegljanju, ko pa sem leta 1992 v DU prevzela organizacijo športa, smo začeli tekmovali še v drugih panogah. Komisija, ki je vodila te igre, je poleg upokojencev vključila tudi Društvo invalidov in obrtnike. Naslednje leto pa so v igre kot tekmovalno panogo vključili še pikado. Upokojenci

smo takoj sestavili moško in žensko ekipo, a žal treningov ni bilo mogoče organizirati. Ko smo imeli svoj klub še na Šolski ulici, je bil v večjem prostoru bife, ko pa smo se preselili v Dom zveze borcev, smo imeli tam le še pisarno. Minimalne prostorske možnosti za vadbo so se pokazale šele po preselitvi v bivšo vojašnico. Žal je bil tudi tukaj v največjem prostoru bife, zato smo pikado namestili na hodnik. Sedaj je tam galerija »Hodnik«, zato to spet ni primeren prostor za redno vadbo. Tako smo spet na začetku. Ekipe pred vsakim tekmovanjem vadijo le nekaj ur. Kljub temu je ženska ekipa od približno trinajstih ekip doslej že petkrat dosegla prvo mesto in dvakrat drugo. Vedno smo dosegale prvo polovico mest. Moški niso bili tako resni in so ekipo sestavili le za posamezno tekmo. Ko se je v Kranju ustanovila Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske, je leta 2008 športna komisija predlagala tekmovanje v pikadu. Druge regije so takšna tekmovanja že imele. Ko sem dobila pravila tekmovanja, sem se odločila, da to prvo pokrajinsko tekmovanje organizira naše društvo, vendar se je od 45. DU prijavilo premalo ekip, saj je za izpeljavo tekme potrebnih najmanj pet društev. Tako leta 2008 s to tekmo ni bilo nič. Naslednje leto pa je tekmovanje prevzelo DU Dovje Mojstrana, kjer pa so tekmovali samo moške ekipe, saj spet ni bilo dovolj ženskih ekip. Tam je naša moška ekipa dosegla tretje mesto. Leta 2010 pa je bilo tekmovanje v Kamniku. Naša moška ekipa je bila

Trening in druženje v galeriji Hodnik!

Foto: N. Mandič Orehek

spet tretja, ženska ekipa pa šesta. Na lanskih 30. MŠI pa je ženska ekipa dosegla drugo in sedmo mesto, moška pa deveto. Tekmovanje za MŠI poteka po drugačnih pravilih kot tekmovanje za upokojence na gorenjskih prvenstvih. Med upokojenskimi društvi ima ekipa štiri tekmovalce oz. tekmovalke, ki tekmujejo v dveh krogih. V vsakem krogu

tekmovalci vrže sedemkrat tri puščice. Ta dva kroga se seštejeta in tako dobimo ekipnega zmagovalca. Obenem pa s seštevki vsakega posameznika dobimo tri posamične zmagovalce, ki v še enem krogu mečejo sedemkrat po tri puščice, da je rezultat bolj pravičen. Ekipa, ki zmaga na pokrajinskem tekmovanju,

se uvrsti na državno prvenstvo.

Aprila letos bo pokrajinsko tekmovanje v pikadu organiziralo naše društvo.

Čeprav so zaradi prostorske stiske treningi zelo otežkočeni, bodo potekali **vsak četrtek od 16. do 18. ure**. To je fizično nezahteven šport, zato ste vabljeni vsi moški in ženske, ki ste radi v veseli družbi.

ČESTITKA

DRAGI NAŠ ČASTLJIVI JUBILANT!

Takšen se nam zdiš kot staro vino, saj vsako leto svoje glavno stransko opravilo od rok ti gre vse bolj fino.

Precizno kroglo svoje prav lepo polagaš, vmes zaupno nam marsikaj nalagaš od aviacije, špargljev, partizanstva, pa do podvigov tvojega padalstva.

No, mi vse to vzamemo v zakup, samo da si olajšaš bolezen in obup.

Pa šalo v stran, bodimo takšni, še dosti srečnih, zdravih let, saj pri balinanju pač moramo skup` živeti.

Tebi, dragi Marijan le še tole naj dodamo, spoštujemo te in radi te imamo. Ostani še naprej čil in zdrav v sredini naši, balinaj, uživaj, pa čeprav včasih bolj počasi.

Tvoji balinarski prijatelji

Marijan s soprogo Tinko in Julijo

Foto: N. Mandič Orehek

Marijana Peternelja je za 80. rojstni dan obiskala in tudi v imenu DU čestitala naša prostovoljka Julija Jenko.

GREMO NA POT

PROGRAM IZLETOV, PRIREDITEV IN AKCIJ DU marec - december 2011

31. marec	Zbor članov DU
13. april	Terme Topolšica
11. maj	Kobarid – Kolovrat
maj	Z muzejskim vlakom po Boh. progi
25. maj	Park dinozavrov in Gradec – Avstrija
1. - 8. junij	Enotedensko letovanje na morju
24. junij	Piknik
30. junij	Srečanje upokojencev Slovenije na Pokljuki
6. julij	Debeli Rtič
13. julij	Debeli Rtič
20. julij	Debeli Rtič
27. julij	Debeli Rtič
3. avgust	Debeli Rtič
10. avgust	Debeli Rtič
17. avgust	Debeli Rtič
1. september	Srečanje upokojencev Gorenjske
29. september	Sveta gora – Vodice – Sveta gora
5. oktober	Bioterme – Mala Nedelja
26. oktober	Terme Topolšica
12. november	Martinovanje (sobota)

PLANINSKI IZLETI 2011

24. marec	Korada – Stara gora
7. april	Poljane – Lubnik
21. april	Stenica – Mala gora – Lindek
5. maj	Planina nad Postojno
19. maj	Čemšeniška planina – Krvavica
2. junij	Čez goro k očetu
16. junij	Kriška gora – Golnik
30. junij	Zajavor – Mužci – Italija
14. julij	Krstenica – Jezerski Stog
28. julij	Trupejevo poldne – Maloško poldne
11. avgust	Žrd – Sella Nevea – Italija
24. avgust	Lepena – Krnsko jezero – Krnska baba
25. avgust	Bogatinsko sedlo – Komna – Bohinj
8. september	Paški Kozjak
22. september	Mežakla
6. oktober	Skomarje – Rogla
20. oktober	Jagršče – Vojščica – Vogrsko
3. november	Sv. Tomaž – Uršula nad Dramljami
17. november	Valterski vrh – Ožbolt – Sv. Andrej
1. december	Zaključni izlet v neznano

Foto: Z. Ramovš

POHODNI IZLETI »TA LAŽJE SKUPINE« - ob torkih

15. marec	Hrpelje – naravoslovna – zgodovinska učna pot
5. april	Godeška učna pot – drugi del
19. april	Udin Boršt – Kriva jelka
3. maj	Brdo pri Kranju – okrog gradu
17. maj	Planina nad Vrhniko
.....	Planina nad Golico

POHODNI IZLETI - ob ponedeljkih

11. april	Gostišče Robež – SV. KATARINA – izhodišče = 450m, višinska razlika = cca 300m	3 ure Krožna pot
9. maj	Srednji vrh – Jurež 1035m – SRNJAK – Kranjska gora – izhodišče = 960m, vzpona = 75m, spusta = 226m JAVORCA – planina NA PRODIH – izhodišče 500m, višinska razlika = 50 + 50m	2,30 – 3 ure Krožna pot 3 ure Ista pot
11. julij	Planina Blato – pl. KRSTENICA 1670m – pl. Blato – izhodišče = 1147m, višinska razlika = 523m	3 – 3,30 ure Ista pot
8. avgust	Vas Krn – pl. PRETOVČ 1140m – pl. Kuhinja – izhodišče = 865m, višinska razlika = 275m	3 – 3,30 ure Del poti isti
12. september	Rudno polje – ZAJAMNIKI 1259m – Podjelje – izhodišče = 1347m, spust = 547m	3 ure Ista pot
10. oktober	Gorenja vas – GORENJE BRDO 700m – Hlavče njive - izhodišče = 402m, viš. razlika = 300m	3 ure Krožna pot
24. oktober	Gračišče – SV. KIRIK 410m – V. Badin – izhodišče = 325m, višinska razlika = 85m	3 – 4 ure po dogovoru
7. november	Kranjski rak – PLANINA KISOVEC – Kranjski rak – izhodišče = 1029m, višinska razlika cca 250m	2,30 – 3 ure Ista pot

ORGANIZIRANOST, DODATNE INFORMACIJE IN ZBIRANJE PRIJAV:

- posamezni izleti bodo objavljeni na oglasnih deskah društva;
- pridržujemo si pravico do spremembe smeri, datuma ali odpovedi izleta;
- planinski in pohodni izleti bodo prilagojeni vremenskim razmeram;
- izletniško-družabne dejavnosti so načrtovane pretežno ob sredah; prijave sprejemamo najmanj do pet dni pred odhodom z obveznim plačilom v DU pri Danici Celestina, informacije na tel. 040/857 273;
- obisk gledaliških predstav; prijave pri Danici Celestina, informacije na tel. 040/857 273; dodatne informacije pa pri Jelki Dolinar na tel. 041/801 980;
- planinski izleti bodo tako kot doslej ob **četrtek**ih; informacije Nežka Trampuš na tel. 041/225 226 ali Martina Eržen 041/831 064;
- pohodni izleti bodo potekali ob **ponedeljk**ih (informacije Dragica Gartner, tel. 041/607 483) in ob **tork**ih. Prijave sprejemata Matevž na tel. 04 /51 22 724 in Tončka gsm 031/482 809.

KJE SO NAŠI ČLANI?

Z MUZEJSKIM DRUŠTVOM V INNICHEN

Meri Bozovičar

Meri Bozovičar, članica našega uredniškega odbora in prizadevna kulturna mediatorka v Loškem muzeju, rada pogleda tudi preko meja svoje ljube Škofje Loke. To je lahko zelo poučno, ker so izkušnje drugih vedno tudi kažipot za naše ravnanje. Tokrat se je z Muzejskim društvom odpravila v Innichen in vtisi s poti je niso pustili hladne. Tako je potrkala na zavest tistih, ki bi morali bolj prizadevno skrbeti za ohranjanje biserov našega mesta.

Na prečudovit izlet smo se odpravili v soboto, 2. oktobra 2010. Mesto Innichen leži na Južnem Tirolskem v Italiji, v objemu pravljico lepih, mogočnih Dolomitov.

Pot nas je vodila skozi karavanški predor na avstrijsko Koroško in nato po dolini reke Drave mimo Spittala in Lienza. Pri Winnebachu smo prestopili italijansko mejo in vstopili v Pustriško dolino. Tam sem bila presenečena nad napisi krajev, saj je bilo z velikimi črkami najprej napisano ime kraja v nemščini, spodaj pa v italijanščini. Na slovenskem Koroškem pa ni tako, saj tudi majhni slovenski napisi pod velikim nemškim imenom velikokrat izginjajo, težav pa še ni videti konca. Največje mesto v Pustriški dolini je Bruneck, kjer smo si ogledali muzej na prostem Dietenheim. Na oknih hiš so nas pozdravile cvetoče pelargonije, vrtički so zasajeni v historičnem slogu in urejeni, ograjeni s plotom iz »romeljnov« in povezani s srobotom. V spalnicah ni manjkala kahlica pod posteljo in otroška stajica. Pred žago venecijalko je na razrez čakalo ogromno deblo premera dveh metrov.

Popoldne smo si ogledali mesto Innichen in

njegove znamenitosti ter raziskovali zgodovinske povezave s freisinškimi škofi in nekdanjim loškim gospostvom. Prijazni domačini so nam ponosno pokazali znamenitosti iz davne preteklosti, ki so

Plot, povezan s srobotom, ko še niso poznali žeblicev.

bile zgled tedanje civilizacije in ponos tedanjih vladarjev. Med sprehodom smo si ogledali muzej z bogato zbirko gotskih umetnin, romansko župnijsko cerkev Sv. Mihaela, benediktinsko samostansko cerkev in arhiv. V muzeju zakladov

KJE SO NAŠI ČLANI

Nadaljevanje s prejšnje strani

Dolomitov so shranjene odkrite sledi dinosavrov, različnih fosilov in kristalov. Pozdravil nas je tudi župan mesta in nas pospremil v restavracijo Wachtler, kjer so nam postregli bogate kulinarčne dobrote teh krajev. Obisk teh krajev me je navdušil zaradi tega, ker tam živeti ljudje svojo kulturo in bogato zgodovinsko preteklost, ki jo imamo tudi Slovenci, znajo tako izčrpno prikazati turistom. Upam si trditi, da je bil sleherni udeleženec tega izleta navdušen nad dogodki in lepotami. To so ljudje, kraji in zgodovina, s katero smo povezani tudi mi. Daleč smo še od tega, da bi znali tujcem, ki prihajajo v naše čudovito mesto, prikazati in pokazati vse, kar so nam zapustili

Foto: M. Bozovičar

Spalnica s stajico in obvezno kahlico pod posteljo.

Foto: arhiv P. Pokorn st.

naši predniki.

Izlet je bil enkraten. Hvala Muzejskemu društvu, Petru Pokornu in Mojci Ferle za profesionalno izpeljavo programov in zares enkratno ter nepozabno doživetje.

Naj dodam še naslednje.

Upam, da se bo tudi naša tisočletna lepota prebudila. Prva lastovica je že priletela in odkrila posebnosti in lepote, ki se skrivajo za vhodnimi vrati na dvoriščih in v atrijih hiš na Mestnem trgu. Se bo prebudilo tudi letno gledališče na grajskem vrtu, morda celo dvizni most za vhod v Loški muzej? Morda bi na Mestnem trgu lahko dobili prostor za stalno razstavo loški in puštalski umetniki, kar

bi poživilo dogajanje na trgu. Urediti je potrebno tudi dvorec Visoko, spomenik Ivana Tavčarja, da ne omenim zapuščene in zanemarjene grobnice, kjer počivajo pisatelj in njegovi potomci. Ob vhodu v dvorec raste stoletno eksotično drevo tulipanovec, ki ga je zasadil pisatelj in mogoče bi ga morali zaščititi. Ste že kdaj slišali, da bi se katerakoli šola poklonila umetnikovemu spominu na njegovem grobu? Ste mogoče brali, kako so se Celjani spomnili

pisateljice Alme Karlin?

Še kdo pozna Flisovo pot od Vincarjev do Grebenarja in na Kobiljo?

Lepo bi bilo, če bi zasadili vsa korita s cvetjem, tudi tista od knjižnice do stare stavbe sodišča in morda obesili cvetoča korita na obnovljeni most od Transturista do Mestnega trga in na Kapucinski most. Te akcije bi morali voditi mladi v sodelovanju s starejšimi.

Še veliko stvari bi morali popraviti in restavrirati, ne pa jih prepustiti pozabi. Naštela sem jih samo nekaj. A že sedaj si veliko znamenitosti turisti z zanimanjem ogledujejo. Res škoda, da ni več posluha in ponosa do vsega, kar smo podedovali in kar imamo.

Kapljice za nasmeh

Če bo 2012 konec sveta, zakaj potem piše na pašeti rok trajanja do 2014?

Nikoli zares ne odrastemo, samo naučimo se obnašati v javnosti.

Zobna miška nas v bistvu uči, naj prodajamo dele telesa.

Če bi ženske vladale svetu, ne bi bilo vojn. Samo kup ljubosumnih držav, ki se ne bi pogovarjale med seboj.

Tašča je kot vegeta, v vse se meša.

Nekatere ženske trdijo, da so vsi moški enaki. Ali ni to malo preveč izkušenj?

MOJE ČEBELARJENJE

Štefan Langus

V 14. številki glasila Mi o sebi smo predstavili 81-letnega Štefana Langusa, ki je lahko zgled tistim upokojemcem, ki menijo, da so prestari, da bi se še s čim ukvarjali. Gospod Štefan se je pred dobrimi petimi leti prvič srečal z računalnikom, ki ga sedaj že s pridom uporablja. Je vnet planinec in fotograf, zelo rad bere knjige in odločil se je celo za tekmovanje za bralno značko. Tudi sam je že napisal nekaj pesmi za domače in svoje prijatelje, posebno prisrčno pa je v pesmi izrazil ljubezen do čebelic. Svojo kratkotrajno čebelarstvo kariero opisuje v naslednjem prispevku.

Pred davnimi leti se je moj ded ukvarjal s čebelami, saj naj bi imel več kot trideset »kranjičev,« ker takrat še niso poznali drugih panjev. Strd in kuhano maslo je tovoril čez Bačo proti Sveti Luciji in naprej proti Trstu, pa tudi na Koroško in v Celovec. Deda nisem poznal, saj je umrl eno leto pred mojim rojstvom. Čebelaril je tudi moj oče. Spominjam se samo, da so neko zimo vse čebele pozeble in videl sem, koliko mrtvic je ležalo v panjih in po tleh. Kasneje je oče še imel enega ali dva »kranjiča«, da smo imeli strd za sproti. Po očetovi smrti leta 1957 sem si večkrat želel, da bi tudi jaz kupil kakšno čebeljo družino, vendar ker stanujem v bloku, te možnosti ni bilo. Iskal sem primeren prostor izven mesta, vendar je ostalo le pri željah. A tudi te se včasih nehotе uresničijo. Na Pokljuki imam namreč nekaj zemlje in kočico in nekega dne v juliju, ko sva z ženo prišla na oddih, sem v oknu med polknom in steklom našel že kar precej velik roj z že izdelanim satjem. Od presenečenja sprva nisem vedel, kaj naj naredim, nato pa sem okno z notranje strani prekril z odejo in nekaj časa smo lepo živeli skupaj. Čebele so veselo izletavale skozi špranjo pri polknu in prinašale medicino v že zgrajeno satje. Po nekaj dneh sva se z ženo odpravila domov in poiskal sem čebelarja Janeza iz Vincarjev, s katerim sva že naslednji dan šla na Pokljuko pogledat, kako naj ravnam v bodoče. Ko je pregledal satje, je ugotovil, da je močan roj in čebele zdrave. Predlagal mi je, naj čebele pustim v oknu kar do jeseni, da utrdijo satje, medtem pa naj kupim panj. Tako smo do konca septembra živeli skupaj in čebele so zgradile satje v celotnem oknu. Takrat pa smo s čebelarjema Janezom in Vinkom s Trate odšli na Pokljuko z novim panjem, nekaj starega satovja in primerno opremo. Janez in Vinko, vajena tega opravila, sta začela rezati satovje in kar je bilo zaloge, sta vstavila v satnike, ostalo satje, skupaj z medom pa sta dajala v velik lonec, ki jima ga je pripravila žena Jožica. Menila sta, da tako obilne čebelje družine že dolgo nista videla. Prav tako sta bila navdušena nad kakovostjo in okusom medu, saj je bil mešanica cvetličnega in gozdnega. Ugotovila sta tudi, da je to leto smreka bogato

medila. Panj s čebelami smo potem vstavili nazaj v okno in pustili, da so čebele še naprej izletavale in obenem utrdile na novo vstavljene sate. Ko sem prve oktobrske dni odšel po panj s čebelami, sem moral čakati do trde teme, da so čebele odletele v panj in sem jim lahko zaprl odprtino za vzletišče. Panj sem si naložil na krošnjo, kot so to nosili nekoč, in ga odnesel po gozdni stezi do avtomobila. Bila pa je prava muka, saj je bila že trda tema, jaz pa brez razsvetljave in s težo okoli 40 kg, saj sem si poleg panja naložil še nekaj njivskih pridelkov. Ko sem po stezi v temi tipal do avtomobila, sem pomislil: »Ta čebelarstvo bo pa težka.« Ko sem si oddahnil, sem zadovoljno odpeljal moje čebelice v Škofjo Loko. Naslednje jutro sem jih odpeljal k Janezu v Vincarje, kjer sem jih imel približno en mesec, nato pa sem jih odpeljal k svojemu znancu čebelarju Čučku v Bitnje v Bohinju, kjer so tudi prezimile. Še isto jesen smo z zetom Iztokom in prijateljem Bogdanom napravili manjši čebeljak. Spomladi naslednje leto sva s čebelarjem Čučkom vselila panj v nov čebeljak. On je tudi ugotovil, da je izredno dobra paša spomladansko vresje, veliko naravnega cvetja in smreka. Ker sem imel premalo izkušenj s čebelarjenjem, sem dopustil, da so čebele rojile. Tako je bil drugo leto nov roj in zopet sem moral kupiti nov panj. Isto se je ponovilo naslednje leto in nazadnje sem imel osem čebeljih družin. Takrat sem čebelar napisal tudi pesem. Tako sem čebelaril nekaj let in bil s svojim delom povsem zadovoljen. Kupil sem si točilo in druge pripomočke. Potem pa sem moral v bolnico na operacijo srca. Še preden sem odšel, sem pet čebeljih družin oddal, le tri slabše sem obdržal. Po prihodu iz bolnice sem bolj poredko zahajal k čebelar. To so mi verjetno zamerile in tako, kot so prišle, so tudi odšle. Čez dve leti je ponovno priletel roj čebel in se nastanil v panju, vendar je obstal samo eno leto. In tako je bilo mojega čebelarjenja konec. Zavedam se, da mora biti čebelar blizu svojih ljubih, jih negovati in se z njimi pomenkovati. Jaz pa sem bil od njih oddaljen več kot 60 km.

POKRAJINSKA ZVEZA DRUŠTEV UPOKOJENCEV GORENJSKE

Jelka Mlakar

Slovenski upokojenci so se po drugi svetovni vojni zelo hitro organizirali v društva, ker so spoznali, da bodo združeni lažje uveljavljali svoje zahteve. Zakonodaja jim ni bila naklonjena, pokojnine so bile nizke, dialog z državnimi organi pa naporen. Naslednji korak je bila ustanovitev Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS) leta 1976, kar je predstavljalo že močno organizacijo ne samo za uveljavljanje pravic, ampak tudi za organiziranje različnih aktivnosti upokojencev. Ker so se nova društva ustanavljala množično (najhitreje na Gorenjskem), so potrebe po nasvetih, navodilih in koordinaciji delovanja kmalu prerasle možnosti ZDUS-a. Tako se je porodila ideja o ustanovitvi pokrajinskih zvez, ki bodo zastopale interese upokojencev na državni ravni. Danes je v Sloveniji trinajst pokrajinskih zvez. Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske (PZDU), ki je bila ustanovljena leta 2003, je največja zveza v Sloveniji in združuje 33700 upokojencev v 46 društvih, dveh občinskih zvezah in eni meddruštveni koordinaciji.

Septembra letos zaključuje svoj štiriletni mandat predsednika PZDU Gorenjske **JANEZ ŠOLAR**, ki ocenjuje vlogo gorenjske zveze kot uspešno. Pokrajinska zveza koordinira delo med ZDUS-om in društvi upokojencev. Ena pomembnejših nalog je spremljanje nastajajoče zakonodaje s socialnega področja in to je tudi naslov, kamor društva pošiljajo svoje pobude, prošnje in zahteve. Medsebojna povezovanja društev upokojencev omogočajo organiziranje športnih in kulturnih prireditev, seminarjev, predavanj, posvetov in prirejanje letnih srečanj upokojencev. Preko pokrajinske zveze potekajo tudi vsi razpisi ZDUS-a za financiranje dejavnosti in so objavljeni v mesečniku ZDUS plus. Šolar je posebej zadovoljen zato, ker ima naša regija kar 28 predstavnikov, ki delujejo v vseh organih republiške zveze upokojencev, sam pa je tudi član upravnega odbora ZDUS-a. Za delovanje PZDU društva prispevajo 0,5 evra od članarine. Program dela za leto 2011 je zelo obsežen. PZDU

Foto: N. Mandić Orehek

bo letos pričela s pripravi za ureditev Medgeneracijskega centra v prizidku kulturnega doma na Kokrici. Poleg vseh že utečenih nalog bodo v sodelovanju z DU izvedli pokrajinska športna tekmovanja v enajstih panogah, 20. maja bo revija pevskih zborov, jeseni pa večer literarnih ustvarjalcev. Sodelovali bodo tudi pri organizaciji večera folklore, založništvu glasil in izdaji biltenov ob 60-letnicah DU Gorenjske. Poleg tega jih čaka zahtevna naloga organiziranja vseslovenskega srečanja upokojencev, ki bo 30. junija v Biatlonskem centru na Pokljuki. 1. septembra pa načrtujejo srečanje upokojencev Gorenjske. Zelo pomembno je povezovanje PZDU z različnimi institucijami, kot so občine, centri za socialno delo, domovi za starejše, šole itd. Nadaljevali bodo s projektom Starejši za starejše, v katerega je vključenih že devetnajst gorenjskih DU. Predsednica ZDUS-a Mateja Kožuh Novak je decembra lani na srečanju prostovoljcev Gorenjce še posebej pohvalila.

VABILO NA ZBOR ČLANOV

Leto je hitro naokrog in spet se bomo zbrali na rednem letnem zboru članov DU Škofja Loka, na katerem bomo letos tudi volili.

**Dobimo se v četrtek, 31. marca 2011, ob 17. uri
v večnamenskem prostoru Osnovne šole Škofja Loka – Mesto.**

Na zboru bomo izvolili nove člane delovnih teles in nove organe društva, obravnavali letna poročila in poročila za preteklo mandatno obdobje. Obravnavali ter sprejeli bomo tudi program dela in finančni plan za leto 2011.

VABLJENI!

POZIV ČLANSTVU

Zelo smo zadovoljni, da se vsako leto v društvo vključijo novi člani. Trenutno nas je 2370, kar pomeni, da ima društvo 140 članov več kot v istem obdobju lani. Tudi večletni statistični podatki kažejo, da se število članov povečuje. Vseeno bi želeli, da bi se društvu pridružilo več upokojencev, saj je vanj še vedno vključenih manj kot 50 % vseh upokojencev v naši občini.

K povečanju števila članstva lahko prispevate tudi vi, spoštovani člani društva. V svojem okolju povprašajte starejše ljudi, ali bi se nam želeli priključiti.

Članarina za leto 2011	10,00 €
Vzajemna samopomoč	9,00 €
Vpisnina za novega člana	2,00 €

Če imate vprašanja, predloge ali pripombe, nam lahko pišete po elektronski pošti ali nas pokličite po telefonu. Potrudili se bomo, da vam bomo odgovorili, kakor hitro bo mogoče.

Obvestila o aktivnostih v društvu objavljamo:

- v glasilu Mi o sebi, ki izide 4x letno,
- v e-novicah,
- preko elektronskega naslova drustvoupokojencev@siol.net,
- na oglasnih panojih in
- na Radio Sora.

Informacije dobite tudi osebno pri poverjenikih ali po telefonu in v pisarni društva ob uradnih urah.

Ker glasilo MI O SEBI izide le štirikrat na leto, vas o aktualnih dogodkih enkrat mesečno obveščamo preko elektronske pošte v novičkah »Od tu in tam«. Če bi novice želeli prejemati, nam posredujte svoj elektronski naslov ali naslove svojih otrok, vnukov ali prijateljev.

Slovo od umrlih članov in vzajemna samopomoč.

Od umrlih članov in članic se bomo poslovili z društvenim praporom, zato prosimo svojce umrlega, da pokliče v pisarno društva Cveto Škopelja na št. **04 512 06 64** ali zastavonošo Hinka Groboljška na GSM **051 380 724**. Če je pokojnik pri DU plačeval dodatni prispevek, je svojec kot naročnik pogrebne storitve upravičen do posmrtnine, ki znaša 235 €

Zakaj postati član ?

Dejavnost društva je zelo raznolika, saj organiziramo in izvajamo različne prireditve in aktivnosti, ki so v interesu članstva ter drugih občanov, od humanitarnih, izobraževalnih in športnih do rekreativnih, kulturnih in družabnih. Poleg popustov in drugih ugodnosti, ki jih prinaša članstvo, v današnjem času predstavlja pomembno vrednoto tudi druženje in kakovostno preživljanje prostega časa z vrstniki. Ljudje, ki so osamljeni, ker so morda izgubili svojce, to premagujejo z druženjem. V društvu upokojencev lahko najdejo sorodne duše, izmenjajo mnenja in izkušnje ter se razživijo. Drug drugemu pomagamo, po potrebi nudimo tudi individualno pomoč in starejše napotimo tudi na druge ustrezne službe. Pomagamo lahko z informacijami, kje iskati rešitve za težave, ki jih v tem življenjskem obdobju ni malo.

STAREJŠI ZA STAREJŠE

Uradne ure: ponedeljek od 9. do 11. ure.
Telefon: 040 717 210 v času uradnih ur.

Splet postaja medij vseh generacij.

Na Državnem portalu za starejše in upokojence (<http://www.starejsi.gov.si/>) lahko preberete aktualne novice, ki zadevajo tematiko starejših in upokojencev. Z njim si lahko olajšate iskanje pomembnih informacij, zato vam priporočamo, da se sprehodite po njem.

VRT
Design
*zasaditev balkonskega cvetja
urejanje in nasaditev vrtov*

**POKLIČITE !!!
040/212-520**

- pomoč pri delu na vrtu, obrezovanje žive meje,
- košnja trave, prekopavanje vrtov, gnojenje,
- nasaditev sezonskega cvetja in trajnic v vaše vrtove,
- nasaditev balkonskega cvetja v korita,
- urejanje grobov, itd.....

ZA UPOKOJENCE 10% POPUST

Primož Beguš s.p.
Podlubnik 181
4220 Škofja Loka
GSM: 040/212-520
E-mail: info@vrtdesign.si
www.vrtdesign.si

Foto: N. Mandić Orehek

▲ Folklorna skupina Škofja Loka na naši proslavi

Foto: N. Mandić Orehek

▲ Veseli smo bili polne dvorane

Foto: Z. Ramovš

▲ Vrelec nam je zapel tudi med druženjem v avli Kristalne dvorane

Foto: N. Podgoršek

▲ Čaj z Darjo Rojec

Foto: N. Mandić Orehek

Marko Mrlak in Branko Pečelin iz DPD Svoboda Žiri na naši proslavi ▲

Foto: Z. Ramovš

▲ Čaj z višjim gasilskim častnikom I. stopnje Rudjem Zadnikom, ki je tudi novi urednik naših e-novic Od tu in tam

▼ Čaj s predsednikom Lovskega društva Škofja Loka, Lojzetom Mlakarjem

Foto: Z. Ramovš

▼ V čebelarstvu v Brodeh z Robertom Kastelicem in predsednikom Marjanom Novakom

Foto: N. Podgoršek